

preventiemedewerkers aangenomen, of gaan we aannemen. Als we nu de motie dusdanig aanpassen dat we deze taak bij een van hen neerleggen om daarmee echt aan de slag te gaan, kunt u dan wel positief tegenover deze motie staan?

De voorzitter: Wethouder Velzen.

Wethouder Velzen: Dank voor de aanvullende vraag. Ik stel voor dat ik daar in de tweede termijn even op terugkom, want het gaat als ik het goed zeg over Budgetvoorlichting op scholen? Ja, dan moet ik het even afstemmen met mijn collega die ook onderwijs doet. Dus ik stel voor dat we daar in de tweede termijn nog even op terugkomen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Wethouder Velzen: Dan heb ik nog twee moties. Zoetermeer heeft dringend stroom nodig. Die staat op 'oordeel raad'. Daarbij wil ik nog wel even opmerken dat we ook die als steun in de rug goed kunnen gebruiken en dat past ook bij de ontwikkeling, want het gaat niet alleen over stroom. We staan voor 2024. We noemen het intern ook wel eens 'het jaar van de energie-infrastructuur'. We moeten ook wat met warmte. Hoe gaan we dat doen? Hoe gaan we dat in de grond doen? De stroomopgave, et cetera. Dus ik zou hem ook vooral in die grote samenhang willen zien, dat we hem op die manier oppakken. En dan als laatste Kernenergie in de RES. Die staat op uitvoerbaar. Maar liefst drie categorieën deden daar een gooi naar de prijs om onuitvoerbaarheid, namelijk juridisch, capaciteit en beleidsmatig. We zien dat toch echt wel als een landelijke afweging. De RES richt zich op 2030 met beproefde technieken. Dit gaat wel over iets nieuws, met name de kleine kerncentrales zijn als concept wel bekend maar nog niet te koop. De provincie heeft in het bestuursakkoord al een verkenning opgenomen en wij zouden toch echt de capaciteit die we daar beschikbaar hebben, willen richten op de ontwikkelingen in de stad, met het Duurzaamheidsfonds et cetera, om daar de effort op te richten.

De voorzitter: Interruptie van mijnheer Haak.

De heer Haak (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We hebben natuurlijk de motivatie van het college gelezen. Dat is duidelijk. Ik ga daar in de tweede termijn op reageren omdat het te veel is om dat nu even in interrupties te gaan doen. Dus u heeft nog wat van mij tegoe.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk rond, verder geen vragen meer aan wethouder Velzen? Dat is niet het geval. Dan vraag ik of mevrouw Wortel even het voorzitterschap kort van mij overneemt want dan kan ik de beantwoording doen op de vragen die aan mij zijn gesteld.

(Mevrouw Wortel neemt het voorzitterschap over van de burgemeester tijdens de beantwoording van de vragen.)

De voorzitter: Gaat uw gang, burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Dank u wel voorzitter. Ik zal het proberen zo kort en bondig mogelijk te maken, want volgens mij heeft u in het overzicht al kunnen zien hoe wij, ik als burgemeester en wij als college, denken over de verschillende ingediende moties. Daar waar 'oordeel raad' staat, zal ik daar verder geen al te lange toelichting op geven, tenzij noodzakelijk. Een belangrijk onderdeel van mijn portefeuille is natuurlijk veiligheid. Ik begin maar weer richting mijnheer Van den Boomgaard want die heeft namens FVD een motie ingediend over preventief fouilleren. Ik zal niet zeggen dat ik daar voor de eerste keer iets over ga zeggen, maar volgens mij heb ik al verscheidene malen duidelijk gemaakt dat ik op zichzelf geen tegenstander ben van het instrument preventief fouilleren, mits het aan een aantal voorwaarden en waarborgen voldoet. Misschien is het toch wel even goed om nog een keer te vertellen dat het preventief fouilleren geen instrument is dat de gemeente of de gemeenteraad, of zelfs de burgemeester vanuit zijn bevoegdheid kan inzetten. Daar is een uitgebreide procedure voor nodig om dat te doen. De burgemeester kan een veiligheidsrisicogebied aanwijzen en vanuit het veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie dan bepalen dat daar preventief gefouilleerd wordt. Dus daar is een aantal waarden voor nodig. De belangrijkste waarborg is zoals GroenLinks ook aangeeft, dat zij vermoedens hebben op grond van de openbare orde in een bepaald gebied dat preventief fouilleren daar gewenst is om bijvoorbeeld als het gaat om wapengebruik of wapenbezit daarop te controleren. Als dat zover zou komen, zal ik dat zeker inzetten. Maar op dit moment is dat niet aan de orde en in die zin is deze motie dan ook op dit moment gewoon niet uitvoerbaar. Ik

kan niet een pilot beginnen, ook niet omdat ik altijd de medewerking van andere partijen op dit punt nodig heb en die verwacht ik niet.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Van den Boomgaard gaat. Gaat uw gang.

De heer Van den Boomgaard (FVD): Ja, dank u wel voorzitter. 'Als er signalen zijn dat er wapens zijn'. Dan komen we op een punt waarop ik met mijn motie ook wil wakker schudden omdat we op het moment beland zijn dat er altijd, bij uitgaansgebieden, scholen, et cetera, altijd wapens zijn. Daar kan je inmiddels gewoon van uitgaan. Mijn kinderen zitten op Instagram, op TikTok, die laten me allemaal dingen zien en het is gewoon in- en intriest ermee gesteld. Dus we moeten er paal en perk aan stellen want als we dit door laten gaan, gaat het van kwaad tot erger. Kinderen nemen nu ook messen mee omdat ze zeggen dat ze wellicht bedreigd worden. Ja. We gaan meer de escalatie in dan de de-escalatie. Dus ik vraag u, via de voorzitter dan, hoe gaan we die veiligheid en die reductie in het wapenbezit en het gebruik ervan dan waarborgen?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Ik ben natuurlijk ingegaan op de motie. Overigens denk ik dat wij delen dat het wapenbezit onder jongeren, het wapengebruik soms helaas zorgelijke vormen aanneemt. Daar hebben we ook een heleboel maatregelen voor, variërend van de persoonsgebonden aanpak en ervoor zorgen dat de politie daarop kan controleren, et cetera. Dus daar wordt echt heel veel aan gedaan. Wat mij betreft, we hebben inmiddels ook van het ministerie gehoord dat het actieplan Wapens en Jongeren verlengd wordt en we gaan weer kijken welke acties we daar verder nog in zouden kunnen ondernemen. Terug naar de discussie over het preventief fouilleren. Ik heb alleen maar aangegeven dat als het nodig mocht zijn, ik dat zeker zal inzetten als de politie daar ook concrete aanleiding voor geeft. Op dit moment is dat niet aan de orde, dus kan ik ook in die zin deze motie – want daar ging het uiteindelijk om – niet uitvoeren.

De voorzitter: Mijnheer Van den Boomgaard, u heeft nog een interruptie?

De heer Van den Boomgaard (FVD): Ja, toch nog even een doorvraag, want ik snap dat de burgemeester dat niet zomaar te allen tijde te pas en te onpas kan indienen. Maar kan de burgemeester, de burgervader die staat voor de veiligheid van alle inwoners, aangeven wat hij dan nodig heeft? Zo dat er dus meer beschikbaar is in dit soort zaken en met hoge frequentie om het wel toe te passen? Dus wat heeft de burgemeester nodig van ons als raad aan permissie, aan toestemming, et cetera, zodat het wel kan?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Ik heb op dit moment, zeg ik u gewoon even eerlijk, niet heel veel meer nodig dan wat ik al heb. Ik heb bijvoorbeeld ook nog niet aangegeven dat we natuurlijk ook via bepaalde projecten op scholen bezig zijn juist ervoor te zorgen dat jongeren wapengebruik niet normaal gaan vinden of op een andere manier daarmee aan de slag gaan. Dus we zijn op allerlei manieren bezig om dat ook voor elkaar te krijgen. Ik heb op dit moment niets nodig en als ik wel iets nodig mocht hebben, kom ik zeker naar u toe.

De voorzitter: Dank u wel burgemeester, ik heb nog een interruptie van mevrouw Van Leeuwen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik ben blij dat de burgemeester aangeeft dat het zorgelijke vormen aanneemt en het wapenbezit is bijna al normaal, dat vindt men al bijna normaal. Ik zou de burgemeester dan willen vragen of hij met de politie in gesprek wil gaan over wanneer voor hen de grens is bereikt. En dan zou ik daar graag terugkoppeling over krijgen als raad want dan hebben we in ieder geval een norm gesteld en dan weten we ook wanneer de actie volgt, want ik vind het heel zorgwekkend. Het is echt afwachten tot er ongelukken gebeuren.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen. Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Ik heb het natuurlijk al een keer in de driehoek aan de orde gesteld. Daar heb ik het ook met de politie al besproken, maar ik wil mevrouw Van Leeuwen zeker wel toezeggen om dat

nog een keertje met hen te bespreken. Ik wil ook echt heel duidelijk maken hier dat het wapengebruik en wapenbezit ook mij zorgen baart en dat we daar echt paal en perk aan moeten stellen. Daar zetten we ook alles voor in en nogmaals, ik zal het herhalen, op het moment dat ik denk dat preventief fouilleren noodzakelijk is, dan zal ik niet schromen om dat in te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen, u heeft nog een reactie?

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik zou het graag zo concreet terug willen horen dat als wij in een jaar tijd meer dan tien steekincidenten hier in de stad hebben, we het gaan inzetten. Want die helderheid en duidelijkheid vind ik dat we naar de stad moeten bieden. Dat is mijn oproep aan u.

De voorzitter: Dank u wel. Burgemeester, nog een reactie of gaat u verder.

Burgemeester Bezuijen: Ik stel voor dat we daarop terugkomen. Ik vind dat overigens... Tien steekincidenten, als we dat in een jaar zouden hebben, dan zou ik me echt zorgen maken. Dat zou echt heel zorgelijk zijn. Dan is er ook alle reden om naar de wat onorthodoxere maatregelen te grijpen. Gelukkig is dat niet zo, zoals door sommigen al gezegd, de veiligheid in de stad is op zichzelf niet slecht. Dat moeten we ons ook weer even realiseren. Dat neemt niet weg, maar dat heb ik ook al vaker gezegd, dat er nog genoeg werk aan de winkel is. Maar ik zal in ieder geval die toezegging zeker doen omdat ik het ook belangrijk vind om aan te geven, ook via de politie, waar die grens dan komt te liggen.

Voorzitter, ik pak een andere, de discussie over de buurtouders. Die motie is ook ingediend en die staat op 'niet uitvoerbaar'. Dat is niet omdat ik het een slecht idee vind, ik vind het juist een goed idee. Maar we zijn al met een aantal van die trajecten bezig. We zijn bezig met De Moeder is de Sleutel, met allerlei trajecten om juist te kijken hoe we moeders of ouders of buurtvaders daarin kunnen betrekken. Dus ik wil het vooral daar even bij laten en onze capaciteit vooral daarop inzetten.

De voorzitter: Burgemeester, ik heb een interruptie van de heer Mohammadian.

De heer Mohammadian (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp het wel, maar het ene project sluit toch niet het andere project uit? In principe kost het ons heel weinig. In andere gemeenten, zoals Den Haag, werken ze al samen met Buurtwerk of gro-up. Waarom zou dat in Zoetermeer niet kunnen? Als we kijken naar andere gemeenten, u hoeft het maar op internet in te typen en dan ziet u alleen maar positieve verhalen voorbijkomen.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Ik onderschrijf het feit dat het zeker een heel positieve ontwikkeling kan zijn. Ik moet alleen de keuzes maken en wij zijn echt mee bezig met een aantal van die trajecten waaronder De Moeder is de Sleutel. Ik ben het niet met u eens dat het niet zoveel capaciteit kost, want voor die mensen die dan begeleid worden, moet capaciteit worden ingezet en dat is de reden dat we ons eerst willen concentreren op dat andere traject. Mocht het nog nodig zijn, zouden we altijd ook buurtvaders of buurtouders kunnen inzetten.

De voorzitter: Mijnheer Mohammadian, u heeft nog een vraag?

De heer Mohammadian (Zoetermeer Vooruit): Ja. Dan is het dus niet onuitvoerbaar, maar oordeel raad.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: De verleiding is heel groot. U heeft een aantal keer dit soort discussies gevoerd. Alle moties zijn oordeel raad, laten we dat even vooropstellen. Het advies wordt door het college meegeven en zo hebben we dat in de voorbereiding van dit debat met elkaar besproken. Uiteindelijk is het aan de raad om een oordeel te vellen. Ik geef slechts een advies mee en u mag daar het besluit over nemen.

Dan gaan we het hebben over...

De voorzitter: Burgemeester, ik heb nog een interruptie van de heer Meijroos. Over hetzelfde onderwerp, mijnheer Meijroos?

De heer Meijroos (Lijst Hilbrand Nawijn): Het is iets meer algemeen, denk ik, voorzitter. Ik heb inmiddels

wat moeite met de term 'onuitvoerbaar'. Ik weet dat het college probeert andere woorden te zoeken voor de aanmoediging van moties of voor het afzwakken van moties of het ontraden van moties, maar onuitvoerbaar is heel vaak helemaal niet aan de orde. Alles is uitvoerbaar. Alleen wordt het dan zo genoemd en dat vind ik eigenlijk geen mooie term. Dus ik wil het college oproepen om een andere term te vinden hiervoor, omdat dit alle hoop en verwachting wegneemt en zo moeten we niet met elkaar werken, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Meijroos. Burgemeester, gaat u verder.

Burgemeester Bezuijen: Misschien even met de pet van de voorzitter van de raad, ik zal de woorden van de heer Meijroos ook meenemen richting het presidium want dan kunnen we daar misschien kijken of we een andere term kunnen bedenken, want dat moet geen verwarring wekken. Dan zet ik mijn pet als burgemeester weer op. We gaan het over vuurwerk hebben in deze tijd, altijd leuk als het straks weer oud en nieuw wordt. Daar zijn eigenlijk twee voorstellen voor. De vuurwerkshows in de wijken. Dat heb ik eigenlijk al gezegd, dus ik ga niet herhalen, dat is nauwelijks uitvoerbaar. U zult dat ook niet gek vinden want ik ben voor afschaffing van het vuurwerk dus het zou raar zijn als ik nu ineens voor vuurwerkshows in de wijken zou zijn. Ik heb ook nog wel een noviteit voor u, want we hebben natuurlijk altijd een vuurwerkshow hier op de markt. Wij gaan daar in die zin vanaf, dat dat vanaf het komende jaar een drone- en lasershow wordt. Juist om te laten zien dat dat ook heel mooie effecten heeft. Dus dan kunnen we ook wat verder van het vuurwerk af. Het voordeel van drones is overigens ook dat dat niet zo snel af te gelasten is, want als er een beetje wind staat, kun je geen vuurwerk meer laten afsteken. Dat hebben we vorig jaar gezien. Dus het zal duidelijk zijn. Die motie is weliswaar oordeel raad, maar dat lijkt mij geen goed idee. Voor de vuurkorven geldt eigenlijk een beetje hetzelfde.

De voorzitter: Burgemeester, ik heb eerst nog een interruptie op de eerste. U ging snel door naar de tweede, maar mevrouw Frinking wil u toch nog wat vragen. Gaat uw gang.

Mevrouw Frinking (CDA): Over afschaffen van het vuurwerk. We hebben al eens een keer een verbod gehad, maar gaat het afschaffen van vuurwerk dan dit jaar in?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Nee, ik heb ook nooit gezegd dat ik er voorstander van ben. Ik heb ook altijd gezegd dat dat vooral landelijk moet worden geregeld en niet lokaal dus ook daar ben ik geen nieuwe weg ingeslagen. Ook als dit gebeurt, zullen we ermee moeten leven dat er ook vuurwerk wordt afgestoken met oud en nieuw.

De voorzitter: Gaat u verder.

Burgemeester Bezuijen: Even door naar de vuurkorven. Dat project is al een keer helemaal uitgelopen, in 2019. Dus ik ben bang dat we daar ook niet heel veel meerwaarde in hebben. We delen overigens wel zandzakken uit, dus mensen kunnen een zandzak onder de vuurkorf leggen. Het gaat wat ver om ook vuurkorven in bruikleen te laten geven. Dat loopt namelijk via de afvalinzameling. Die hebben het al vreselijk druk in die periode met opruimen en alles wat erbij hoort. Dus wat mij betreft lijkt me dat op dat moment geen goed idee, hoewel hij wel op oordeel raad staat. Maar ik wilde u dat nog wel eventjes meegeven.

De voorzitter: Burgemeester, mijnheer Haak wil hierop reageren. Gaat uw gang, mijnheer Haak.

De heer Haak (PDvZ): Ja, dank u wel, voorzitter. Daar staat op 'ontraden'. Geen oordeel raad. Maar ja, dat is eigenlijk om met uw woorden te spreken 'dan maar pikken dat die schade ontstaat aan het wegdek en dergelijke'. En ja, dat kost ook een hoop geld om dat weer te herstellen. Dus het is eigenlijk ook een motie om te voorkomen dat die schade ontstaat.

De voorzitter: Dank u wel. Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Zo heb ik hem ook gewaardeerd hoor. Het is niet zo dat ik het geen goed idee vind, maar het is ooit wel een keer geprobeerd en het is vrij arbeidsintensief. Dat is ook de reden waarom wij zand uitdelen. Ook met Holding hands en alle acties doen om mensen te laten voorkomen dat ze

die schade veroorzaken. Maar goed, dit is een vrij arbeidsintensieve methode die helaas al een keer eerder is gestruikeld.

Dan nog twee vragen met betrekking tot veiligheid, ook van de heer Mooiman. Mijn reflectie op de stand van zaken bij de capaciteit van de politie. Ik heb ook al aangegeven dat ik me daar natuurlijk vol voor inzet. Dat is en blijft gewoon een zorgelijk punt. Het is een feit dat de formatie en bezetting uit elkaar blijft lopen en helaas moeten we het daar voorlopig mee doen. Maar ik blijf het aankaarten. We zullen moeten kijken of er alternatieven zijn om dat op die manier ook op te vangen.

De voorzitter: Burgemeester, ik heb een Interruptie van de heer Van den Boomgaard.

De heer Van den Boomgaard (FVD): Ja, dank u voorzitter. Kan de burgemeester ons dan vertellen wat dan de actuele tekorten in percentages zijn?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Nee, dat heb ik zo niet paraat. Die cijfers heb ik u onlangs gestuurd. Als u mij wilt overhoren over hoe het precies zit, dat weet ik niet. Dat moet ik even uitzoeken. Dat durf ik zo niet te zeggen. Daar zou ik in tweede termijn op terug kunnen komen. Die heb ik nu even niet paraat.

De voorzitter: Gaat u verder?

Burgemeester Bezuijen: Ja, voorzitter, nogmaals, ik zal niet alle moties behandelen. Ik zie mensen kijken maar daar waar echt 'oordeel raad' staat, is dat prima en moet u daar ook vooral zelf de afweging over maken.

Waar ik eigenlijk toch wel een beetje van schrok was dat de PvdA ineens om een jonge burgemeester ging vragen. Maar toen bleek het uiteindelijk te gaan om een jongerenburgemeester. Toen was ik alweer wat meer gerustgesteld. Dat scheelt ook weer. Ik voel mezelf toch nog wel redelijk jong, moet ik eerlijk zeggen, maar dat is mijn eigen oordeel. Maar alle gekheid op een stokje, een Zoetermeerse jongerenburgemeester vind ik ook echt iets waar de raad iets van moet vinden. U weet, ik heb ook heel positief gereageerd toen op het jeugdlintje, dat is inmiddels geïntroduceerd. Het loopt helaas nog niet storm, zeg ik er ook meteen bij. Dus het is wel lastig, zeg ik er ook bij, om onze jongeren voor dit soort dingen te motiveren en te enthousiasmeren, of mensen daaromheen. Dus het is wel lastig, maar goed, ik sta daar zeker niet helemaal onwelwillend tegenover.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt, u heeft een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw Kraneveldt (PvdA): Dank u wel voorzitter. We dienen het in omdat we ons ook realiseren dat het heel erg lastig is om jongeren ergens voor te porren. Zeker als het iets structureels is. Daarom hebben ook niet gekozen voor een jongerenraad, alhoewel we dat ook best sympathiek zouden vinden, maar om daar weer jongeren voor te krijgen die dat op structurele basis voor een tijd willen doen, leek ons lastig. Met een jongerenburgemeester heb je wel iemand die een beetje lijkt op de echte burgemeester, niet dat hij een ambtsketting om hoeft, maar het is in ieder geval een publieke figuur. Herkenbaar, denk ik, voor veel jongeren. Wellicht dat dat wel aanspreekt. Vandaar dat we die vorm hebben gekozen.

De voorzitter: Dank u wel. Burgemeester.

Burgemeester Bezuijen: Ja. Dat snap ik.

Voorzitter, ik heb verder geen reacties. Nogmaals, bij alle andere moties kunt u uit het feit dat ik er niets over zeg afleiden dat we daar op zichzelf positief tegenover staan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog een vraag aan u. U heeft een toezegging gedaan naar aanleiding van de motie over de veiligheid in Zoetermeer in het algemeen. U heeft met mevrouw Van Leeuwen gesproken over het gesprek aangaan met de politie. Kunt u dat iets scherper stellen voor ons zodat we dat goed kunnen noteren?

Burgemeester Bezuijen: Ja, dat zal gewoon het najaar worden, het derde kwartaal. Dan is mevrouw Van Leeuwen weg, dus dat is mooi. Dan kan ik daar mooi een afdoeningsmemo op doen. Nee, dat is een grapje, mevrouw Van Leeuwen. Het wordt het derde kwartaal 2023. Ik ben af en toe de tel kwijt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik deze plaats verlaten en kunt u het weer overnemen.

(Burgemeester Bezuijen neemt het voorzitterschap van de vergadering weer op zich.)

De **voorzitter**: Misschien is het goed om het even vanaf deze plek te doen. We zijn een tijdje bezig. Het is nu 22.08 uur. Ik stel voor om 22.20 uur met de tweede termijn door te gaan. Dan kan ik hiervandaan even de vergadering schorsen. Wat zegt u? Of wilt u door? O, een langere schorsing. Wat wilt u voor schorsing? Bij dezen. Een halfuur, dat is wel goed. Dan gaan we om 22.40 uur verder. Ik schors de vergadering tot 22.40 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Leden van de raad, dames en heren, ik heropen de vergadering en wil dan overgaan naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Ik wil u overigens verzoeken, mocht u aanpassingen of wijzigingen of anderszins op uw moties hebben, meldt u daar dan even het nummer bij want dan is het voor de griffie in ieder geval helder waar die eventueel wordt aangepast. Dat maakt het straks ook even wat overzichtelijker bij de stemmingen.

Dat gezegd hebbende, ga ik beginnen aan de tweede termijn en dan begin ik met de heer Mooiman van de PVV.

a. PVV

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, voor wat betreft de tweede termijn kunnen we het vrij kort houden. We danken in ieder geval het college voor zijn beantwoording van de moties en de vragen die we hadden en specifiek voor de antwoorden van wethouder Weerwag omtrent de formatie Wonen. Het is goed dat die wordt uitgebreid en het is goed te horen dat u vertrouwen heeft dat dat ook afdoende is.

Waar het gaat om de moties zijn we blij dat in ieder geval het advies is dat ze uitvoerbaar zijn en denken we dat het bij de motie omtrent het plan van aanpak brandveiligheid goed is om de actuele situatie te onderzoeken en verder in kaart te brengen om zo hopelijk calamiteiten te voorkomen.

Waar het gaat om de motie omtrent de aanpak van het dumpen van zwerfafval, zien we deze ook als een steuntje in de rug voor de wethouder en het beleid dat daaromtrent wordt gevoerd, en de bewustwordingscampagne. En we hopen dat hij daar breed mee aan de slag gaat.

We hebben nog wel een stukje ten aanzien van Bleizo-West waar we het in de eerste termijn over hebben gehad. Daar hebben we van de wethouder nog niet heel veel over gehoord hoe hij nu reflecteert op de nieuw ontstane situatie. Dus daar zouden we graag nog een reflectie op willen hebben. En bij dezen mijn tweede termijn voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Mooiman voor uw tweede termijn. Dan ga ik naar mevrouw Sandifort.

b. VVD

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel voorzitter en dank aan het college voor het beantwoorden van alle vragen en alle adviezen.

Voor ik start met mijn tekstje voor de tweede termijn, nog even een kleine correctie. In de obstacle run die het overzicht houden van alle moties heet, heb ik een mede-indiener op allebei onze cybermoties over het hoofd gezien. Dat is Zó! Zoetermeer. Dus excuus daarvoor. Die hadden daar ook op moeten staan.

Mooi debat vandaag waaruit al blijkt dat er langzaamaan iets meer ruimte voor de raad komt. En het zou natuurlijk helemaal mooi zijn als we die lijn doorzetten en volgend jaar een ruimte in de perspectiefnota zien om ook nog structurele keuzes als raad te maken, in plaats van dat dat gedeelte toch al dichtgetimmerd is. Dat helpt ons nog meer.

Wij hebben de oproep gehoord van het college om toch nog eens te kijken naar 'wat zouden die keuzes dan zijn waar dat geld voor die structurele lasten vandaan moeten komen?' Dus we hebben een klein ideeënbusje voor het college voor de structurele claims die het vanavond gaan halen. Een daarvan is het efficiënter omgaan met uitgaven in het Sociaal Domein. Er is een register aan subsidies in dat Sociaal Domein. Wellicht kunnen jullie daar eens doorheen lopen en kijken of al die subsidies nog op de juiste plekken terechtkomen, nodig zijn, et cetera. Een andere suggestie is minder claimen voor de personele lasten voor personeel dat we momenteel toch niet vinden, of misschien niet allemaal of niet

allemaal direct nodig hebben. Geen potjes willen opmaken, omdat we ooit dachten dat daar het juiste bedrag in zat. Als het met minder kan, waarom dat geld dan niet ergens anders voor gebruiken? Niet te veel geld oormerken in fondsen, zodat we flexibel blijven. En minder innen betekent voor ons inderdaad ook minder uitgeven en niet bij andere mensen innen. We willen geen obstakels verplaatsen, we willen ze juist verkleinen en wegnemen.

Dus we dagen het college nogmaals uit om binnen deze gedachten met dekking voor de structurele claims te komen. En ik zou de wethouder willen vragen om toe te zeggen dat, met uitzondering van de toeristenbelasting, want als die het natuurlijk vanavond haalt, is dat wel ergens anders innen, de dekking te zoeken in het doen van minder uitgaven. Het is voor ons natuurlijk lastig in te schatten welke fte's in welk domein nu het meest nodig zijn of waar je het personeel überhaupt kan vinden op dit moment. Maar hier zit wat ons betreft de meeste ruimte. De oproep is dan ook: maak er nou voor ons geen onmogelijke obstacle run van en help ons om de resultaten van dit politieke debat van deze raad, onze besluiten dus, te verwezenlijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Sandifort voor uw tweede termijn. Dan ga ik naar mevrouw Meurs, Zoetermeer Vooruit.

c. Zoetermeer Vooruit

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. We hebben een vraagje aan wethouder Blansjaar in het kader van onze gratis bibliotheekpas voor 18- tot 24-jarigen. Als ik het goed heb gehoord, heeft hij daar een bedrag genoemd van € 150.000,00 dat dat zou kosten. Maar een abonnementje kost € 23,00. Volgens ons betekent dat dan dat er 6.500 jongeren tussen de 18 en 24 jaar in de stad wonen die aanspraak zouden maken op zo'n bibliotheekpas. Misschien kan hij er nog eventjes op reflecteren hoe hij aan dat bedrag is gekomen.

In de elektrische straatreiniging willen we de wethouder tegemoetkomen en de terugkoppeling inderdaad wijzigen naar februari 2024 en voor de notulen, dat is motie 2306-21. Ik heb hier een aangepaste bij me.

Verder zijn we ervan overtuigd dat al onze moties positief bijdragen aan de stad en haar inwoners nu en in de toekomst. Daarom laten we ze allemaal in stemming brengen. Vanaf deze plaats wil ik namens Zoetermeer Vooruit alle ambtenaren danken voor hun steun en inzet en wens ze alvast een heel fijn zomerreces.

Motie nr. 2306-21A ingediend door Zoetermeer Vooruit, VVD, CDA, PvdA Elektrische straatreinigingsapparatuur voor het Stadshart

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023; gelezen het raadsvoorstel Perspectiefnota 2024;

constaterende dat:

- bewoners in het Stadshart hinder ondervinden van het geluid van de veegwagen die iedere ochtend rond 08.00 uur komt om de straat schoon te maken;
- dit in het centrum van Arnhem ook een probleem was;
- de gemeente Arnhem de veegwagen en motorbladblazers heeft vervangen door twee stille stofzuigers (de Gluton) en wanneer noodzakelijk elektrische bladblazers worden ingezet;
- de Wereldgezondheidsorganisatie geluid boven 65 decibel (dB) als geluidsoverlast definieert;
- de huidige apparatuur daar ruim bovenuit stijgt;

overwegende dat:

- ook bewoners van het Stadshart prettig moeten kunnen wonen;
- elektrische apparatuur ook nog eens veel duurzamer is dan een verontreinigende dieselmotor;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken of elektrische straatreinigingsapparatuur à la Gluton ook voor het Stadshart toegepast zou kunnen worden;
- te onderzoeken of elektrische bladblazers voor het Stadshart ingezet zouden kunnen worden;
- terugkoppeling te geven voor februari 2024 over de mogelijkheden en de mate van verminderde geluidsoverlast;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs en de aangepaste motie zal straks in iBabs komen. Ik ga naar de fractie van Zó! Zoetermeer, mijnheer Van der Vlies.

d. Zó! Zoetermeer

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter, ik begin ook met excuses aan mevrouw Brouwer van ChristenUnie-SGP. Zij had tijdig aangegeven dat ze de motie Een ZoetermeerPas die past mee wilde indienen en die mail hebben we over het hoofd gezien. Dus die hebben we aangepast, dat gaat om motie nummer 27.

Een aanpassing op diezelfde motie die daarbij komt is dat we de datum opschuiven naar 1 juni 2024 om het college tegemoet te komen. Dat heeft daar een jaar voor nodig. Dus nogmaals, er komt een gewijzigde motie nummer 27 aan.

Dan de discussie over geld. Wat Zó! Zoetermeer betreft, zitten we in een spagaat. Over een boel dingen die we graag uitgevoerd willen zien, zijn we erg ongeduldig. Het kan wat ons betreft op een aantal onderdelen niet snel genoeg gaan. Het wachten is dus frustrerend. Voorzitter, we moeten ervan uitgaan dat die perspectiefnota zoals die voorligt, zo realistisch als mogelijk is, dus zonder onnodige buffers. Tegelijk lijkt er misschien financiële ruimte te zijn voor structurele plannen als we ervan uitgaan dat niet alle personeelskosten die zijn ingeschat, daadwerkelijk worden benut. Maar we willen heel graag die mensen erbij om die taken uit te voeren. En als ik één ding heb gehoord vandaag, en dat stroomt dan wel een beetje met onze ervaringen, is het wel dat we allemaal willen dat dingen sneller gaan. We willen meer actie, we willen dingen meer zichtbaar, meer ambitie, dus meer mensen.

Dan de antwoorden op onze vragen en moties. De bezemwagens blijken al actief. En om er meer of om ze vaker in te zetten, kost structureel geld en dat gaat pijn doen. We zullen deze motie intrekken. Voor degenen die meeschrijven, dat is motie nummer 25.

De wethouder geeft aan dat er wordt ingezet op bewustwordingscampagnes. Dat kan op zich geen kwaad, maar ik heb ook aangegeven dat we hier weinig winst in zien als het gaat om de hoeveelheid zwerfafval. We verwachten dus geen zichtbare vermindering van het zwerfafval en dat vinden we erg teleurstellend.

Goed om te horen dat er hard wordt gewerkt om de eerste paal van de nieuwe Boerderij er in deze raadsperiode in te krijgen. We zouden graag tussentijds af en toe op de hoogte willen worden gehouden. Het laatste memo dateert van 2021.

Ook goed om te horen dat er gestart wordt met open hiring. Dank daarvoor. En jammer om te vernemen dat het Actieplan Verkeersveiligheid nog zo lang moet duren, maar dank voor de beantwoording. Tot slot voorzitter. De nieuwe opzet van de reacties op de moties van de raad bevalt vooralsnog goed. En de nieuwe cateraar bevalt heel erg goed. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies. We zullen dat in ieder geval ook doorgeven.

Motie nr. 2306-27A ingediend door Zó! Zoetermeer, CDA, D66, PvdA, FVD, LHN, ChristenUnie-SGP

Een ZoetermeerPas die past

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- het belangrijk is om gezinnen met een beperkt inkomen te ondersteunen en kansen te bieden om actief deel te nemen aan de samenleving;
- de ZoetermeerPas al geruime tijd niet geïndexeerd is, waardoor de waarde ervan voor inwoners is afgenomen;
- de ZoetermeerPas nu louter kan worden ingezet voor het afnemen van activiteiten of diensten;
- varianten van de ZoetermeerPas in andere gemeenten onder meer gebruikt kunnen worden voor het afnemen van goederen.

overwegende dat:

- een goed functionerende ZoetermeerPas de participatie in de samenleving en betrokkenheid van gezinnen zal vergroten doordat ze bijvoorbeeld lid kunnen worden van een vereniging;
- bepaalde goederen, zoals menstruatieproducten of (sport)kleding, van belang zijn voor Zoetermeers die het financieel minder hebben en daarmee drempelverlagend kunnen werken om deel te nemen aan de maatschappij;

verzoekt het college:

- te komen met een gedegen analyse van de kosten die gemoeid zijn met het indexerende van de ZoetermeerPas, met specifieke aandacht voor de financiële impact op gezinnen en aan te laten sluiten op de huidige behoeften;
- te onderzoeken in hoeverre het juridisch mogelijk is om het tegoed op de ZoetermeerPas te gebruiken voor het afnemen van goederen;
- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de ZoetermeerPas beter te laten aansluiten op de kosten van verenigingen, activiteiten en goederen zodat gezinnen met een beperkt inkomen optimaal kunnen profiteren van de voordelen van de pas;
- eventuele samenwerking met lokale partners, zoals het bedrijfsleven, te verkennen om de financiële draagkracht te vergroten en de ZoetermeerPas toegankelijker te maken voor gezinnen;
- de uitkomsten met de raad te delen voor 1 juni 2024;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan ga ik door naar D66, mijnheer Ekkelenkamp.

e. D66

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter, een paar opmerkingen over het financieel perspectief dat we natuurlijk met elkaar besproken hebben. Het lijkt er toch wel heel erg op dat we nu met zijn allen al in de kramp schieten voor een ravijn dat misschien wel of niet gaat komen. Ik sluit heel graag aan bij de woorden van mevrouw Van Leeuwen, die we overigens nog zullen missen straks, want die had daar ook wijze woorden over. En wat ik ook al zei, ga ik nog eens een keer herhalen: de mens lijdt dikwijls het meest door het lijden dat hij vreest. Ik denk dat dat hier ook van toepassing is. Ik denk dat we gewoon deze stad niet op slot moeten zetten door nu alvast allerlei maatregelen te nemen die lijken op bezuinigingen terwijl we juist moeten investeren. Dat gezegd hebbende...

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, voor u verdergaat, ga ik naar mevrouw Brouwer die wilde interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Het is maar goed dat we dat niet zeggen over de klimaatcrisis, mijnheer Ekkelenkamp.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Volgens mij hebben wetenschappers vastgesteld dat daar wel wat aan de hand is, terwijl wetenschappers volgens mij nog niets vastgesteld hebben over het ravijn dat op ons afkomt. En bovendien kunnen we dat, denk ik, politiek nog wat meer beïnvloeden. Dat zou mijn antwoord zijn.

Goed. Dat gezegd hebbende even over de discussie die ging over de skatebaan. We krijgen een visie voor dat Vernèdepark en dan pas kan worden bekeken of er ooit een skatebaan komt of niet, of wat dan ook. Maar voordat die visie er is en voordat dan uiteindelijk die visie gerealiseerd is in dat park, zijn we al jaren verder. Het is niet verstandig om nog jaren verder te modderen met het skatepark. Dus ik zou ook willen zeggen: in een visie kunt u niet skaten, dus kom op met die skatebaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, een interruptie van mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, mijnheer Ekkelenkamp doet net of er nu geen skatebaan is, maar die is er gewoon en daar kunnen de inwoners en vrienden uit de omgeving gewoon skaten. Dus ik begrijp niet zo goed waarom u zegt 'dan moeten we wachten tot er een skatebaan is'. Kunt u dat uitleggen?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik zal een poging doen mevrouw Wortel. De skatebaan heeft onderhoud, daar is van alles mis mee. We hebben gehoord van de mijnheer van Buurtzorg dat daar gewoon geïnvesteerd moet worden de komende paar jaar. Dus ik denk dat zoals in de motie wordt aangegeven, daar goed naar gekeken kan worden, zodat dat voorlopig weer gewoon functioneel kan zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel nog?

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, in de eerste termijn heb ik de wethouder gevraagd of er nu een veiligheidsissue is. De wethouder heeft aangegeven dat er gewoon onderhoud plaatsvindt, dat er geen veiligheidsproblemen zijn en ik denk dat we daar gewoon op moeten vertrouwen. Er kan gewoon goed geskatet worden daar totdat er inderdaad een herontwikkeling van dat gebied in de pen zit en daar is men al heel druk mee bezig. Dus het zit er gewoon aan te komen dus ik denk dat de mensen in Zoetermeer niet bang hoeven te zijn dat ze niet meer kunnen skaten, mensen ik roep u op: ga lekker skaten in het Vernèdepark, want dat kan.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat vind ik een goede aanbeveling, maar ik wil daar wel bij zeggen dat we wel hebben vernomen van de jongeren die daar skaten dat zij daar wel zorgen over hebben en die zorgen leggen we hier neer in de raad. We hopen dat het college daar wat mee doet. Daar verschillen we misschien van mening over. Maar goed, wie weet.

Dan hebben we een motie ingediend in de eerste termijn over knotwilgen en daar hebben we veel suggesties voor gehad om die te verbeteren. En we dienen een nieuwe motie in en daarmee vervalt de oude motie. Ik zag in iBabs dat het technisch al zo geregeld is maar formeel moeten we nu de nieuwe motie indienen. Die heet Natuurlijke schatten voor een groen Zoetermeer! Die dienen we in samen met PvdA, FVD, PDvZ, SP en GroenLinks, dus die wordt breed gesteund.

De **voorzitter**: Gaat u verder en dan komen we er straks op terug, want we moeten even kijken welke motie vervangen wordt. Maar daar komen we straks even op terug. Gaat u verder, mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik ga verder. Wat betreft Kansen voor Kennis zou ik zeggen, we moeten ons gewoon spiegelen aan de omgeving. Daar is dat wel goed geregeld, dus zo zouden we dat ook in Zoetermeer moeten regelen. Fijn dat we konden horen van wethouder Blansjaar dat er in deze collegeperiode nog de eerste paal geslagen wordt voor de Boerderij. Daar zijn we blij mee en we wachten op de eerste berichten over hoe dat verder in zijn werk gaat, dus we zijn hoopvol gestemd na deze opmerking van de heer Blansjaar.

Ten slotte zou ik nog een pleidooi willen doen voor de overbruggingsmotie voor de bibliotheek, naast de andere uiteraard, maar die overbrugging helpt de bibliotheek echt de winter door, om het zo te zeggen en die zorgt ervoor dat er echt een overbrugging is tot er een rijksregeling komt. Dus beste mensen, bedenk u nog eventjes en stem voor deze motie. Daarmee zou ik dit willen afronden.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp, voor de volledigheid, het is motie 2306-36 die vervangen wordt door 36A, met een nieuwe motie.

Motie nr. 2306-36A ingediend door D66, PvdA, FVD, PDvZ, SP, GroenLinks
Natuurlijke schatten voor een groen Zoetermeer!
Bomen voor iedereen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- bomen een belangrijke functie hebben bij het voorkomen van overstromingen, doordat ze water kunnen absorberen en vasthouden;
- bomen ook een positieve invloed hebben op het verminderen van hittestress in stedelijke gebieden, doordat ze schaduw bieden en de omgevingstemperatuur verlagen;

overwegende dat:

- door inwoners kosteloos (kleine) bomen ter beschikking te stellen, zij worden gestimuleerd om actief bij te dragen aan het vergroenen en verfraaien van hun omgeving, terwijl ze tegelijkertijd profiteren van de beschermende eigenschappen van de boom;

verzoekt het college:

- inwoners van Zoetermeer te faciliteren door kosteloos boompjes beschikbaar te stellen voor beplanting in hun tuinen en groene ruimtes;
- de nodige informatie en richtlijnen te verstrekken over de juiste planttechnieken, verzorging en onderhoud van de bomen aan de geïnteresseerde inwoners, inclusief informatie over de beschermende eigenschappen tegen overstromingen en hittestress;
- samen te werken met relevante partijen, zoals natuurbeschermingsorganisaties en lokale tuincentra, om de beschikbaarheid van de boompjes te waarborgen;
- voor het najaarsdebat met een dekkingsvoorstel te komen ter grootte van € 50.000,00;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we naar FVD, mijnheer Van den Boomgaard.

f. FVD

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, hartelijk bedankt. Ik had het in mijn eerste termijn over de schwung, de flair in onze stad. En ik mis de flair en de schwung ook bij het college. Dat komt ook door de beantwoording op de moties, met name over het verenigingsleven. En waarom ontbreekt de schwung bij dit college als het gaat om verenigingen? Omdat het balletje bij ons wordt neergelegd als het gaat over budget en structureel geld. En deels kan ik me daarin vinden. De reden waarom ik dat niet kan (uiten), is omdat we namelijk een eigen prioriteit zien in dit college, in het eigen coalitieakkoord, dat het het verenigingsleven van essentieel belang vindt en dat zou prioriteren, hetgeen het college niet doet. Dus ik roep het college op en ik zal blijven vechten voor het verenigingsleven, voor de lokale belangen, om de moties die de verenigingen betreffen te steunen en dat is ook een oproep die ik doe aan de raad.

Daarnaast ben ik verheugd over het wijzigen van de knotwilg naar 'Boom naar keuze'. Dat kunnen we van harte steunen. Het vermindert de hittestress en daar ben ik erg voor.

Voorzitter, het zwerfafval en de bewustwording daarvan. Iets wat een doorn in het oog is bij velen van ons in deze raad. Het doet mij deugd dat deze als positief is beoordeeld door de betreffende wethouder, waarvoor dank.

Ook het hijsen van de vlag, de Nederlandse vlag samen met de vlag van Zoetermeer. Dat zijn precies de twee vlaggen waar we allemaal onder vallen. De vlaggen die verbroederen en de vlaggen die voor eenieder van toepassing zijn. Dat heeft niets met nationalisme te maken, mocht dat worden gedacht, maar meer met het bevestigen van hier thuis zijn, zowel voor sprekers, als voor raadsleden die hier spreken, als voor collegeleden die hier spreken. Dus nogmaals dank voorzitter, voor het positieve advies.

Daarnaast zijn we erg blij met de brandveiligheidsmotie van de PVV. Dat wil ik toch even benoemen en die zullen we van harte mee indienen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Mijnheer Van den Boomgaard, is de reden waarom u de Nederlandse en de Zoetermeerse vlag hier in de raadzaal wilt hebben mogelijk ook dezelfde reden waarom u onze motie over artikel 1 gaat steunen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik weet even niet waar u op doelt, maar ga verder.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Wij hebben een motie ingediend met de vraag om artikel 1 van de Grondwet op de muur te laten zetten. Die motie hebben we ingediend en die is rondgestuurd. Ik neem aan dat u die gezien heeft? Maar dezelfde reden die u aangeeft, is voor mij de reden waarom ik hier artikel 1 graag op de muur wil hebben. Ik vroeg me af of u voor gaat stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, ik snap heel goed wat mevrouw Bout zegt. Wij hebben ervoor gekozen om dat niet te steunen. Het is tekst. Het is een andere drukte die je op de muur hebt en een

vlag is een symbolisch iets. En onder dat symbool, die vlag, valt ook artikel 1 namelijk. Dus ik denk dat die vlag ook een antwoord is op uw vraag. Het is namelijk de wet die wij dienen te honoreren en die we dienen te volgen. En artikel 1 daarvan valt dus ook onder de Nederlandse wet, ofwel de Nederlandse vlag. Dus ik neem aan dat u dan ook die vlag zult steunen.

De voorzitter: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer Ekkelenkamp (D66): Even een vraag aan de heer Van den Boomgaard, U steunt, neem ik aan, artikel 1 van de Grondwet wel?

De voorzitter: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer Van den Boomgaard (FVD): Ik houd me graag aan de wet, ja.

De voorzitter: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer Ekkelenkamp (D66): Goed om dat te kunnen vaststellen. Dank u wel.

De voorzitter: Gaat u verder, mijnheer Van den Boomgaard.

De heer Van den Boomgaard (FVD): Brandveiligheid heb ik genoemd. De hondenbelasting, een doorn in het oog van velen. Nogmaals, zoals ik in de interruptie ook gezegd heb, er wordt heel veel gekeken naar de kosten en er wordt te weinig gekeken naar de opbrengsten en het belang dat mensen bij honden hebben. Dus nogmaals het beroep op de raad om ook dat niet onder stoelen of banken te steken. En dan het belangrijkste, dat is de participatie. De lokale belangen. Participatie betekent ook het luisteren naar de inwoners van Zoetermeer en daarom zullen wij de motie van de SP aangaande de participatie mede indienen. Zo ook dus die over het Van Doornenplantsoen waarin de participatie erg goed verwoord is. Tot zover. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard voor uw tweede termijn. Dan ga ik over naar de fractie van LHN, mevrouw Van Leeuwen.

g. LHN

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. In de eerste termijn heb ik nog vragen gesteld over de kwijschelding/verruiming zoals die er zou komen voor de rioolbelasting. Ik heb daar toegelicht dat die kosten van die kwijschelding worden opgevoerd als kosten voor het riool. En dat betekent kort gezegd, dat mensen die geen kwijschelding ontvangen daarvoor gaan betalen. Die hebben allemaal een hogere ozb gekregen. Zware inflatiecorrecties en dergelijke. Eigenlijk is het een soort verkapte woonlastenverhoging. Daar is LHN niet voor. We zien dus heel graag dat het college met andere dekking komt. We hebben daarvoor nog een motie.

De voorzitter: Voordat u verdergaat, een interruptie van de heer Boerboom.

De heer Boerboom (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Vindt u niet dat dit gewoon een sociaal systeem is waarin we met elkaar de kosten opbrengen die het kost om het riool overeind te houden en dat er een aantal mensen is dat helaas niet die financiële middelen heeft, en mensen die wel die financiële middelen hebben dat dan bijleggen?

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Op dit moment schelden we al € 1,4 miljoen kwijt aan afvalstoffenheffing en aan rioolheffing. Ik ben van mening dat dat toereikend moet zijn en als dat niet zo is, dat we middels het armoedebeleid moeten kijken hoe we dat kunnen oplossen. Het is een heel sociaal standpunt om daarnaar te zoeken, maar ik vind niet dat andere inwoners daarvoor moeten opdraaien via een verkapte verhoging.

De voorzitter: Mijnheer Boerboom.

De heer Boerboom (GroenLinks): Voorzitter, maar linksom of rechtsom draait de Zoetermeerse inwoner

daar toch sowieso voor op? Want als we het uit het armoedebelaid halen, draait er weer een andere groep voor op. Dus ik snap het niet helemaal en ik vind het juist heel mooi dat we het binnen de rioolheffing houden omdat we daar gewoon kostendekkend werken met elkaar.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Volgens mij zegt u het al, ik wil rechtsom. Ik wil geen verhoging van de belastingen. Op het moment dat we dat willen verruimen, zullen we dat binnen de begroting moeten zoeken en niet door bij de inwoners meer geld op te halen. Rechtsom dus.

De voorzitter: Ik ga even naar mevrouw Brouwer, die heeft ook een interruptie.

Mevrouw Brouwer (ChristenUnie-SGP): Ik ben het helemaal met mijnheer Boerboom eens. Er zijn nu eenmaal dingen die we met elkaar moeten betalen.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen, daar nog een reactie op?

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat kan en dan gaan we dadelijk 80% kwijtschelden en dan is er nog 20% van de mensen die het moet betalen. Waar begint het en waar eindigt dit en wat ligt er voor onderzoek aan ten grondslag?

De voorzitter: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw Sandifort (VVD): Dank u voorzitter, ik wil mevrouw Van Leeuwen toch wel bijvallen want het is niet meer de rioolheffing kostendekkend houden. Het is een armoederegeling dekken met de heffing van het riool. Dus ik ben het er niet mee eens dat we dan zeggen 'we houden dat juist netjes binnen het riool'. Je gaat er iets aan toevoegen. Dus ik zou de motie van harte willen aanbevelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Het was ook ooit bedoeld voor onderhoud van het riool, voor vervanging van het riool. Dan kunnen we uiteindelijk alles wel in het riool stoppen, maar laten we maar beginnen met dit voorstel dat het college doet.

Verder zien we dat de jaarrekening doorspekt is met veel personele zorgen. We hebben stress over geldzorgen bij ons personeel en dan hebben we het over moeilijk te vervullen vacatures en dan hebben we het over een hoog verzuim van 7,6%. Het lijkt me veel wijzer als het college met een voorstel komt voor hoe we daarmee omgaan in plaats van alleen maar extra ambtenaren toe te voegen. Hoe kunnen we de kosten drukken om daar op een andere manier invulling aan te geven? Dat lijkt ons zinvoller.

Dan nog over de jeugdzorg voorzitter. Voordat we weer extra gaan bijplussen omdat het iedere keer overloopt, denken wij dat het veel verstandiger is om te kijken 'wat is nou de consequentie van de aanpassing van de toegang? Wat levert de beperking van de reikwijdte van de jeugdzorg op? Wat gaat het toekomstscenario ons brengen?' Dan heeft u een zorgvuldige analyse en dan gaat u daarna bepalen hoeveel formatie u nodig heeft. Dus eerst beleid bepalen en dan pas formatie bepalen.

Dan de verenigingen. Daar ging het net ook al even over. Verenigingen zijn de motor van onze stad en onze waardering voor hen is dan ook groot. De vele vrijwilligers die er zijn, de sportieve en culturele bijdragen die daar geleverd worden, zijn niet weg te denken uit onze stad. En toch kan LHN zich niet aan de indruk onttrekken dat als we hier interne uitdagingen hebben, we daar financiële ruimte voor zoeken en dat oplossen en als onze verenigingen in nood verkeren, we een terugtrekkende beweging maken. We zien dat als verkeerd signaal. We vragen graag het college prioriteit toe te kennen aan die heel belangrijke verenigingen.

Dan nog even de motie over parkeren die we hadden ingediend. Daar moet ik ook nog excuses voor maken. Iets was niet in mijn mailbox beland wat er wel had moeten belanden. Ik wil nu heel graag motie 47 intrekken en daarvoor een nieuwe motie indienen. Motie 47 ging over een onderzoek. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft eigenlijk al onderzoek gedaan. Dat onderzoek heet Sturen en parkeren en daar zie je dus dat tariefverandering wel degelijk invloed heeft op meer of minder parkeren. Dus dat onderzoek hoeft niet meer. Wij denken 'doe het gewoon in de praktijk'. Ga een jaar lang dat tarief weer eens met 20% verlagen. Communiceer daarover en kijk dan of je betere parkeeropbrengsten hebt. Wellicht heeft het college dan ook weer wat van de structurele dekking waar het altijd naar op zoek is. We hebben nog wat over veiligheid voorzitter. Ik heb nog heel even. Ik zei 'tien', en toen dacht ik 'ja, dat is ook wel ongelooflijk veel, want elk steekincident is er gewoon absoluut een te veel'. Maar

het eerste halfjaar heeft Zoetermeer al wel even drie heftige steekincidenten opgeleverd. Als we dat extrapoleren, dan hebben we er dit jaar zes. Ik zou toch echt willen zeggen dat het niet boven de zes mag uitkomen en dat u anders bij de politie aan de bel trekt omdat er andere maatregelen noodzakelijk zijn. Want uit onderzoek blijkt ook dat de reeds ingezette maatregelen niet voldoende doel treffen. Dan het Potje van de Raad dat we vroegen ook structureel te maken. Daar was de raad wat verbaasd over, maar vandaag is maar weer gebleken hoe ongelooflijk moeilijk het is om iets voor elkaar te krijgen, dat we voortdurend aan het touwtrekken zijn in gesprek. Ik denk dat het ook voor de oppositie de betrokkenheid kan vergroten door ze daar iets meer speelruimte te geven. Want het vergt van ons enorm veel financiële kennis en ongelooflijk veel creativiteit om hier structureel iets voor elkaar te krijgen. Dus al is het maar de komende jaren om te laten zien dat de raad ruimte wil en de raad ook de ruimte krijgt. Dan heb ik volgens mij alle punten besproken, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Leeuwen. U dient nog een motie in.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Wellicht nog een toevoeging, want de motie die we nog gaan indienen over de belastingverhoging door het riool wordt mede ingediend door de PVV en door FVD.

De voorzitter: U moet nog even blijven staan, want ik zie nog een interruptie. Er is een motie ingetrokken en daar komt een nieuwe voor. Mijnheer Aptroot, gaat uw gang.

De heer Aptroot (VVD): Ja voorzitter, dank u wel. Er was een toezegging gedaan dat we naar een andere CPI zouden kijken en volgens mij zou dat misschien aanleiding kunnen geven om motie 45 in te trekken.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dat had ik ook nog als aantekening in mijn boekje staan, dat ik iets te vroeg heb dichtgegooid. Intrekken... We willen hem inderdaad voor nu intrekken, maar hij blijft wel warm op de kast liggen, want zodra er aanleiding is om hem alsnog in te dienen, zullen we dat doen. 45 mag dus worden ingetrokken.

De voorzitter: Dus dat betekent dat motie nummer 2306-45 is ingetrokken en geen onderdeel meer uitmaakt van de beraadslaging.

Motie nr. 2306-47A ingediend door LHN, CDA
Maaiveldtarieven centrum omlaag, inkomsten omhoog

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- de inkomsten van het maaiveldparkeren in het centrum in 2023 lager zijn dan geprognoseerd;
- de komende jaren dezelfde lage inkomsten worden verwacht;
- redenen hiervoor zijn, onder andere, thuiswerken en het hybride werken na de coronacrisis, concurrentie van een groot winkelcentrum in Leidschendam met gratis parkeren en een stijging van de tarieven sinds 2020, met 40%;

overwegende dat:

- de ondernemers in het Stadshart hierdoor minder inkomsten hebben;
- het voor ondernemers minder aantrekkelijk is om in het centrum een onderneming te starten;
- het afschalen van het uurtarief kan leiden tot meer inkomsten en meer winkelend publiek;
- hierdoor ondernemers meer geneigd zijn om in het centrum een onderneming te starten;

roept het college op;

- te bewerkstelligen het uurtarief voor maaiveldparkeren in het centrum naar beneden bij te stellen, tot het niveau van voor de 40% tariefstijging;
- dit voor de periode van een jaar te proberen;
- na het pilotjaar de raad een evaluatie van de bevindingen aan te bieden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2306-95 ingediend door LHN, PVV, FVD
Belastingverhoging door het riool

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- er wordt voorgesteld om de kwijscheldingsnorm voor de rioolheffing te verruimen;
- nu de kosten voor kwijscheldingen van riool- en afvalstoffenheffing opgeteld al € 1,4 miljoen bedragen;
- de verruiming van de kwijscheldingen als rioolkosten worden opgevoerd, terwijl dit kosten zijn die niet voor onderhoud of vervanging van het riool worden gemaakt;
- de heffing nooit meer mag bedragen dan de daadwerkelijke rioolkosten;
- de woonlasten in Zoetermeer in verhouding tot andere gemeenten sterk zijn toegenomen. (Bron: COELO van plek 131 naar 195 in 2022);

overwegende dat:

- de maatregel die het college voorstelt vermoedelijk zal leiden tot verdere verslechtering van de positie van Zoetermeer voor de woonlasten;
- de inflatiecorrectie inwoners al zwaarder belast en nog meer verhogingen onwenselijk zijn;
- inwoners die geen kwijschelding ontvangen zullen opdraaien voor de verruiming van de kwijschelding;

verzoekt het college:

- voor het begrotingsdebat een alternatief dekkingsvoorstel naar de raad te sturen voor verruiming van de kwijscheldingen voor de rioolheffing;
- ervoor zorg te dragen dat inwoners die geen kwijschelding ontvangen niet opdraaien voor de kosten van de verruiming van de kwijschelding;
- de meerkosten voor de verruiming van kwijscheldingen niet toe te wijzen als rioolkosten;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Leeuwen. Dan ga ik over naar de fractie van het CDA. Mevrouw Frinking.

h. CDA

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter en dank u wel dat we vandaag dit debat met elkaar gehad hebben. En dank voor de reactie van het college op onze moties en vragen. En zoals gezegd, CDA Zoetermeer...

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking, een moment. Mag ik enige rust in de zaal alstublieft? Het is niet handig als u in de zaal zo luidruchtig spreekt. Gaat u verder, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Zoals gezegd, CDA Zoetermeer wil een stad realiseren waarin het welzijn van onze inwoners vooropstaat. Daar horen stabiele financiën op de lange termijn bij, effectieve jeugdondersteuning, bloeiende verenigingen en een hoogwaardige kwaliteit van bouwen en leefomgeving. We hebben het erover gehad, over al deze onderwerpen, en hoe! In dit debat hebben we als CDA Zoetermeer acht moties ingediend en diverse moties hebben we mede-ingediend. We zien ook op bijna al die moties steun en ondersteuning.

We snappen de argumenten rond de motie Vuurwerkshows in wijken en die motie zullen we dan ook intrekken. Dat gaat over 2306-57.

Voorzitter, het moet ons wel van het hart dat de discussie rondom de financiën ons verrast heeft. Er worden voorstellen gedaan voor uitbreiding van de formatie in de perspectiefnota, terecht in onze ogen. Er is € 30 miljoen over van vorig jaar en het eerste wat de wethouder van Financiën zegt, is dat we niets kunnen en dat verbaast ons eigenlijk. Het is ook jammer dat het op die manier gegaan is omdat daardoor de discussie over dat soort gelden gaat, in plaats van over de inhoud van onze voorstellen. Ik hoop dat we volgend jaar of bij een volgend debat toch beter gaan nadenken over hoe we de moties beoordelen. Want dit vinden we jammer.

We zijn blij dat het college met jeugdzorg aan de slag gaat en het is belangrijk dat we onze verenigingen

ondersteunen dus al die moties zullen we ook steunen. En dat met de voorstellen over kwaliteit en leefbaarheid aan de slag wordt gegaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking voor uw tweede termijn. Dan gaan we over naar de fractie van de SP, de heer Velner.

i. SP

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Allereerst willen wij het college bedanken voor de reactie op onze moties en de steun voor onze moties in deze raad. We lopen onze moties nog even na op basis van de beantwoording.

Fijn dat er gekeken wordt naar de situatie met wateroverlast in Zoetermeer en dus ook in Meerzicht. Er wordt wel verwezen naar het rioleringsplan en het raadsvoorstel Klimaatadaptatiestrategie plus uitvoeringsagenda, dat na het reces behandeld zal worden. Fijn dat de wethouder in ieder geval aangegeven heeft dat er actief gekeken wordt naar natte plekken in onze stad. En ik hou nu onze motie dan ook even aan totdat we het raadsvoorstel Klimaatadaptatie na het reces hebben besproken. Dat gaat om onze motie 2306-60.

In de reactie van het college over het behoud van het ziekenhuis gaf de wethouder aan dankbaar te zijn voor de steun vanuit onze raad. We vinden het dan ook fijn dat daarover een goede discussie heeft plaatsgevonden in de Tweede Kamer, waarin een aantal verbetervoorstellen zijn gedaan die door onze wethouder zijn opgepakt. Het is nu natuurlijk alleen de vraag wat dit op korte termijn voor ons LangeLand Ziekenhuis, het huidige HagaZiekenhuis, in het kader van de acute geboortezorg en SEH gaat betekenen. Kan de wethouder dit toelichten?

Op de participatie wil ik nog wat nader ingaan. De wethouder gaf in zijn reactie aan dat de participatie inmiddels gemeengoed zou zijn, maar dat dit bij initiatieven vanuit woningcorporaties of projectontwikkelaars nog wel eens fout wil gaan. Vanuit het participatiebeleid kan gekeken worden of en welke afspraken gemaakt kunnen worden met ontwikkelaars. Die evaluatie volgt aan het eind van dit jaar. Maar wat is er dan in de visie van de wethouder fout gegaan bij de 23 sloopwoningen in Meerzicht? En hoe gaan we dit in de toekomst voorkomen?

Dan heb ik nog een vraag voor de wethouder van Zorg. Kan de wethouder nogmaals toelichten waarom het Nationaal ZorgFonds uit onze motie 2306-64 niet zou kunnen? En kan ze ook toelichten of ze hier voor perspectief ziet voor de gezondheidszorg in Zoetermeer?

We vinden het verder jammer dat we moeten lezen dat de gemeente geen invloed heeft, of meer heeft op de toegangstarieven van het zwembad. Zo zie je maar weer dat het bij uitbesteden van dit soort zaken aan een commerciële partij heel lastig is om sluitende afspraken te maken.

In de reactie op onze motie over de daklozenopvang wordt aangegeven dat de focus ligt op het voorkomen van opvang. Dat is natuurlijk prima, maar uit de reactie van het college zie ik geen uitsluiting van opvang in Zoetermeer, aangezien er gewerkt wordt aan een nieuw beleidskader Maatschappelijke Opvang. Ik zeg bij dit kader: wethouder, pak uw rol en biedt een leegstaande kantoorlocatie aan.

De formatie flexpool werd positief ontvangen, we wachten hierop de uitwerking van het college af. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog even voor alle scherpte, u heeft 2306-60 ingetrokken want aanhouden kan niet. Dus u heeft hem ingetrokken en hij is geen onderdeel meer van de besluitvorming. Mevrouw Van Leeuwen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dan vergeet ik toch nog wat, zo mijn laatste keer. Er was nog een motie over het gratis zwembadkaartje en daar kregen wij de indruk dat het college er beter mee uit de voeten kan op het moment dat het ten laste van het begrotingssaldo komt, dus die hebben we gewijzigd. Dat betekent dat er een nieuwe motie komt voor het zwembad en ik zal het nummer dadelijk aan u laten weten.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u dat straks nog even doorgeeft. Vanwege het feit dat het uw laatste vergadering is, is het u vergeven.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nummer 46.

De **voorzitter**: 46 zei u? Ja. Voor 2306-46 komt een aangepaste motie.

Motie nr. 2306-46A ingediend door LHN, Z61 Zoetermeer, CDA, ChristenUnie-SGP, D66, SP

Deze zomer naar het zwembad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- na lang wachten eindelijk kan worden uitgekeken naar een nieuw zwembad;
- de opening van het zwembad een goede gelegenheid is om inwoners kennis te laten maken;

overwegende dat:

- als inwoners laagdrempelig kennis kunnen maken met het zwembad de kans groot is dat het regelmatig terugkerende bezoekers worden;
- compensatie voor het jarenlang wachten een positief gebaar is voor onze inwoners;

verzoekt het college:

- in het zomerseizoen van 2024 alle inwoners van Zoetermeer een zwembadkaartje aan te bieden;
- de kosten te dekken uit het begrotingssaldo;

De **voorzitter**: Voor alle helderheid, ik zeg het nog maar een keer, dat heb ik net niet gedaan na de bijdrage van mevrouw Frinking, 2306-57 de Vuurwerkshows in wijken is ook ingetrokken, dus geen onderdeel meer van de beraadslagingen. Dan gaan we over naar de fractie van de PvdA, mevrouw Kraneveldt.

j. PvdA

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, 26 juni 2023 was een bijzondere dag. Want mijnheer Mooiman was al vroeg om Zoetermeerse daken te inspecteren op te veel zonnepanelen. Mevrouw Sandifort dacht 'nu het verkeer nog rustig is, gaan collega Aptroot en ik de Mona Lisa op de tunnelbak schilderen. De nachtbus uit Leiden vol aangeschoten studenten kwam langs, maar die zagen alleen maar roze olifantjes. Ondertussen verfraaide mevrouw Meurs de stad met mosbeton, terwijl de heer Van der Vlies met de bezemwagen achter de vuilniswagen aanreed, vergezeld van een studentambtenaar. En wie liep daar op de stoep? De heer Ekkelenkamp met zijn hond. Wel aangelijnd, gelukkig. Die hond dan hè. Hij was naarstig op zoek naar een met wilgentenen omheinde uitlaatplek met zonnebranddispenser. In de tussentijd, terwijl niemand keek, smokkelde de heer Van den Boomgaard de Nederlandse vlag de raadzaal binnen. Mevrouw Van Leeuwen 'ik ben toch straks naar de provincie dus ik maai nog even die parkeertarieven in de binnenstad weg en ik ga straks lekker gratis naar het zwembad'. Boeren, bad en bubbels, lazen we op Facebook. Mevrouw Frinking leerde met de meiden uit Meerzicht skaten op een baan met meer prullenbakken, terwijl de heer Velner de zinkgaten in Buytenwegh probeerde te ontwijken. Gelukkig is hij niet dakloos, want anders moest hij naar Den Haag. Maar met het bijna gratis OV van de heer Louw zou dat geen probleem zijn geweest. Het bleek dat mevrouw Brouwer in de middag alle rotondes van Zoetermeer had geïnspecteerd. Gelukkig is ze er niet gaan tegelwippen, want anders moesten de tuinfixers er weer aan te pas komen. De heer Boerboom zette 's avonds zijn afval buiten de deur om de straatjutters te plezieren, gokken wij. O, nee, toch niet, dat gokken mag niet meer van GroenLinks. En ook geen fastfood aan het einde van de dag. Dat was dan wel weer jammer. De heer Haak deed tot slot het licht uit in zijn flexwoning op kernenergie. Hopelijk was wel de vuurkorf uit, want anders vatten die gratis bomen vlam. En terwijl de raad dus druk doende was de stad een beetje leuker, kleuriger, schoner en soms knotsgekker te maken, zat het college erbij en keek ernaar. En dacht 'zijn al deze wilde ideeën wel uitvoerbaar?' De PvdA is in ieder geval blij dat wat onze voorstellen betreft het oordeel ja is. Dank daarvoor.

We hebben onze voorstellen ook vormgegeven door geen onmogelijke dingen te vragen die structureel geld kosten. En we hebben ook een dekking aangegeven. Een dekking die we liever zelf aanwijzen, zodat andere partijen ook weten waar ze ja tegen zeggen, in plaats van het over te laten aan het college bij de begroting. Hans Wiegel zei ooit in een debat, al wijzend op Joop den Uyl 'Sinterklaas bestaat en daar zit hij'. Nu zijn de rollen omgedraaid. Vandaag is mevrouw Sandifort de goedheiligvrouw. Maar als ze haar motie over de huurkorting voor verenigingen iets aanpast zodat de benodigde pepernoten gedeckt zijn, dan doen wij graag mee met het feestje.

En omdat het haar laatste avond is...

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, een interruptie van mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ja. Ondanks uw creativiteit moet ik u toch even corrigeren. U

mag van GroenLinks gokken, alleen geen reclames in bushokjes ophangen. En u mag fastfood eten, alleen daar niet voor adverteren vlakbij kinderen of een zaak openen vlakbij een basisschool.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat is toch fijn voorzitter. Dat scheelt. Dan nemen we straks...

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie, mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel voorzitter. In deze bijzondere bijdrage hoor ik toch nog een soort serieuze noot, pepernoot, waar ik dan op reageer. Ik vind dit echt oprecht kortzichtig. Want wat nou als die dekking is 'misschien 0,5 fte daar weg en een beetje zus en een beetje zo' en dan hebben we bij elkaar de dekking daarvoor gevonden. Dat kan ik nu niet overzien. Dus u vraagt van mij om te zeggen 'dan doe ik een greep in dat armoedebudget, of een greep in het sportbudget, of een greep daar want dan weet ik tenminste waar ik aan toe ben'. Ik vraag aan het college 'kijk waar het te vinden is en misschien kan het dan met kleine verschuivingen en sprokkel je het zo bij elkaar'. Ik vind het heel kortzichtig dat u daar juist zo om vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik vind het jammer dat u dat zegt. Ik ken de VVD als partij die ons ook altijd vraagt om de juiste dekking te geven. Ik vind het wat te makkelijk om te zeggen 'college, gaan jullie maar kijken'. Ik vind dat als je als partij voorstellen doet, en die van u kosten veel geld en we zouden er graag achter willen staan, je ook moet zeggen welke keuzes de VVD dan daarvoor zou willen maken. Dat vind ik helder naar ons allen toe zodat wij uw voorstellen ook echt goed kunnen wegen. En anders moet je het incidenteel doen voor bijvoorbeeld twee of drie jaar en dan kunt u het prima dekken uit bijvoorbeeld het rekeningresultaat.

De voorzitter: Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel. Dat is volgens mij precies wat we doen, dus de moties waar we nu al besluiten om dat geld ook uit te geven, hebben we gedekt. En voor de voorstellen waarvan we zeggen 'neem dat nou eens mee in de begroting en laat ons eens zien wat het effect daarvan is, wat we daar dan voor moeten laten?', vragen we dat aan het college.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, huurkorting blijven doen, regelt u structureel, € 750.000,00 per jaar en dan zegt u tegen het college 'kijk maar waar je het vandaan haalt'. Dat vinden wij niet de juiste weg. We zouden die € 750.000,00 per jaar best uit willen geven, maar laat dan ook zien waar u vindt dat het vandaan zou moeten komen, want het is echt jaarlijks een fors bedrag.

De voorzitter: Ik zie mijnheer Van den Boomgaard. O, mevrouw Sandifort nog heel kort graag want u heeft al twee keer geïnterrupteerd.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel. Heel kort. In die motie van die huurkorting staat 'geld te reserveren om de tijdelijke huurkorting voor sportclubs en verenigingen structureel te maken en daarvoor dekking te zoeken'. Niet om die korting nu al definitief te maken, maar ons te laten zien wat het effect daarvan is in de begroting. Dus neem het op en laat het ons zien waar het vandaan is gehaald. Dat is voor mij het verschil.

De voorzitter: Ik ga naar mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dan wil ik toch mevrouw Sandifort bijvallen, want mevrouw Kraneveldt doet alsof het een heel groot probleem is, terwijl de wethouder zelf gezegd heeft dat ze met een herstellerekening komt en met een voorstel zal komen. Dus het gat is niet zo groot als u zegt en de rest is, denk ik inderdaad, te dekken zoals in de motie vermeld staat. Dus u kunt er een olifant van maken, maar wellicht is het een heel kleine roze olifant.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dan worden we het daar niet over eens. Voorzitter, omdat het haar laatste avond is in ons midden...

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen nog, maar dan gaan we deze discussie hier langzaamaan afronden. Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik begrijp mevrouw Kraneveldt wel want ze let natuurlijk goed op de portemonnee van de gemeente, maar ik schetste u ook even het beeld van de afgelopen jaren waar we dus in ieder geval in de begroting er minimaal € 5 miljoen en maximaal € 33 miljoen structureel naast zitten. Dan kan ik eigenlijk al bijna teruggaan naar 2006. Dus Als het dan niet lukt om € 750.000,00 te vinden, terwijl ik al zei dat ik die wel kan vinden... Ik ken u ook als iemand die wel eens een risico durft te nemen. Als het een verantwoord overzichtelijk risico is.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, misschien kunt u dan even aan mevrouw Sandifort vertellen waar u dan dat geld vandaan haalt. Dan kunt u meteen die dekking regelen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen, heel kort.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja hoor, dat wil ik wel doen. Dan gaan we gewoon voorlopig tien fte minder inzetten, want die gaan we toch niet vinden in de arbeidsmarkt en dan hebben we tien keer € 75.000,00 is € 750.000,00.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik ga niet over de motie, voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, ik stel voor, want volgens mij zijn er voldoende argumenten hierover uitgewisseld, dat u verdergaat. Gaat u verder.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, we zijn het zeer eens met mevrouw Van Leeuwen dat een kerntakendiscussie een goede zaak zou zijn. Eens in de zoveel tijd is het gewoon goed om dat soort dingen tegen het licht te houden en in dat licht kunt u ook onze motie over een thema-avond over ons financiële beleid zien.

Voorzitter, veel van de voorstellen zijn door het college in ieder geval als oordeel aan de raad over gelaten, daar zijn we content mee. Met betrekking tot ons voorstel van bijna gratis OV: het is niet alleen uitvoerbaar, maar het werkt ook. Dat zie je in steden waar het is ingevoerd. We vragen niet om het structureel in te voeren maar om een proef te doen met incidenteel geld. Keurig gedekt uit het rekening-resultaat.

Motie 73 over het bufferbudget ten slotte hebben we naar aanleiding....

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, mevrouw Van Leeuwen nog een interruptie.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dan misschien toch nog even. Stel nu dat die pilot een succes wordt, want dat sluit ik helemaal niet uit, gaat u dan alle inwoners vertellen dat u geen structurele dekking heeft?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nou ja, omdat ik weet dat het financiële ravijn ook opdoemt, en we daarom ook een keer die financiële discussie met elkaar eens een keer goed willen aangaan, moeten we dan kijken, als het een succes is, of we het kunnen doorvoeren. Maar we willen daar niet op vooruitlopen en daarom zeggen we dus niet meteen structureel 'ga het maar helemaal doen'. Nee, laat ons eerst die proef doen en dan weten we ook waar we aan toe zijn en dan kunnen we met zijn allen een verantwoorde keuze maken.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen nog kort.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik denk dat we gewoon heel goed moeten kijken 'waar kunnen we uiteindelijk kosten besparen?' En ik heb opgeroepen tot een kerntakendiscussie en ik denk

dat dat heel goed is en dat ons een doorkijkje zou geven naar de toekomst en wat we nodig hebben. Bent u het daarmee eens?

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, ik ben het er zeker mee eens om met elkaar het daar goed over te hebben en dan kijken op enig moment 'wat zijn nu echt de mogelijkheden? Waar zit de ruimte om zaken voor elkaar te krijgen?' Zeker.

Voorzitter, ik ga verder. Ik had nog even de mededeling dat we motie 73 over het bufferbudget hebben aangepast naar aanleiding van de opmerkingen van wethouder Velzen. Die dienen we opnieuw in. Die had ik u al aangereikt.

Voorzitter ik rond af. 26 juni was dus een bijzondere dag, maar die is nog niet voorbij en straks gaan we stemmen, uiteraard het hoogtepunt van de avond. Natuurlijk hopen we als PvdA dat onze voorstellen op uw steun kunnen rekenen. We zullen op onze beurt vele voorstellen steun geven die de groene en duurzame welzijnsstad Zoetermeer waarover ik in de eerste termijn sprak een stapje dichterbij brengen. Straks mag het college van alle aangenomen voorstellen weer chocola maken. Wij wensen alle collega's daar veel succes bij.

En dan echt tot slot voorzitter. Ik ga de soms felle debatten met mevrouw Van Leeuwen missen. Vanavond waren we het op veel fronten zowaar eens. Het moet niet gekker worden. Gelukkig kan dat in de raad van Zoetermeer. Ik wens u veel succes in de provincie.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Maar het duurt nog even, 3 juli is ze er ook nog en dan nemen we afscheid.

Motie nr. 2306-73A ingediend door PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, D66, Groen-Links

Maak werk van het bufferbudget!

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- gemeenten een inkomstenverrekening toepassen voor mensen met een bijstandsuitkering die gaan werken en minder dan de bijstandsnorm verdienen;
- door het verrekenen van de uitkering met het inkomen uit arbeid er maandelijks schommelingen kunnen ontstaan, waardoor mensen onder het bestaansminimum dreigen te komen;
- dit grote onzekerheid met zich meebrengt voor de bijstandsgerechtigden in kwestie, hetgeen als zeer stressvol wordt ervaren;
- naar deze problematiek gelukkig al uitgebreid onderzoek is gedaan;

overwegende dat:

- om mensen te stimuleren om vanuit de bijstandsuitkering aan het werk te gaan, het belangrijk is dat mensen stabiliteit in hun inkomen hebben;
- het nieuwe instrument 'bufferbudget' daarbij een hulpmiddel kan zijn, waarbij met een min of meer flexibel in te zetten budget, gekoppeld aan de persoon, de schommelingen en onzekerheid van inkomstenverrekening weggenomen kunnen worden;
- verschillende gemeenten inmiddels (een vorm van) het bufferbudget toepassen als oplossing voor de financiële onzekerheid die bij inwoners kan ontstaan wanneer zij deeltijd gaan werken in de bijstand;
- het bufferbudget is opgenomen in het conceptwetsvoorstel Participatiewet in balans. De beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2025;

verzoekt het college:

- de raad te informeren over de wijzigingen in de Participatiewet die zijn opgenomen in het conceptwetsvoorstel Participatiewet in balans, waaronder in het bijzonder het bufferbudget en de wijze waarop dit budget inwoners gaat helpen om in deeltijd te werken;
- aan te sluiten bij deze nieuwe wet onder de voorwaarde dat deze per 1 januari 2025 wordt ingevoerd;
- zodra blijkt dat er vertraging gaat ontstaan met de gewijzigde Participatiewet, zelf een onderzoek te starten naar de mogelijkheden om (een vorm van) het bufferbudget ook in Zoetermeer toe te passen, zodat dit op 1 januari 2025 kan ingaan;

- als we moeten overgaan tot een eigen onderzoek vanwege vertraging van de nieuwe Participatiewet, bij het najaarsdebat 2024 met een plan van aanpak te komen op welke manier het bufferbudget inwoners die deeltijd gaan werken in de bijstand in Zoetermeer gaat helpen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wij gaan over naar de fractie van de ChristenUnie-SGP. Mijnheer Van Rumpt.

k. ChristenUnie-SGP

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, ook van ons allereerst dank aan het college voor de beantwoording van de vragen en de reactie op de moties. Wel moet ons van het hart, in tegenstelling tot wat de heer Van der Vlies zei, dat wij wel teleurgesteld zijn in de interpretatie van het college van hoe om te gaan met de nieuwe werkwijze van beoordeling van de moties middels 'onuitvoerbaar' of 'oordeel raad'. Onuitvoerbaar lijkt soms wel het nieuwe ontraden te zijn geworden, bijvoorbeeld als we een motie over laaggeletterdheid als onuitvoerbaar bestempelen omdat we straks een actieplan krijgen, dan slaan we naar onze mening de plank mis. We zullen dit in het seniorenconvent goed moeten evalueren en misschien moet het college dan ook maar eens aanhaken. Maar goed, terug naar de inhoud. Naar aanleiding van onze vraag gaf wethouder Van der Meer aan bezig te zijn met grotere speeltuinen, zoals ook in het coalitieakkoord staat opgenomen. Daar zijn we uiteraard blij mee. Maar voorzitter, wat onze fractie betreft, gaan we ook aan de slag met het stimuleren van het gebruik van de speeltuintjes. We moeten echt aan de slag om de jongeren achter de games of tv weg te trekken en lekker te laten bewegen in de speeltuintjes. Dit kunnen we bijvoorbeeld doen door activiteiten te organiseren. En hiervoor dienen we samen met de LNH de motie Kinderen de straat op voor in.

Voorzitter, in de reactie op onze vraag over de ouderbijdrage in relatie tot de schoolreisjes gaf de wethouder aan geen helder beeld te hebben of deze problematiek zich ook in Zoetermeer voordoet. En aangezien wij het onwenselijk vinden dat scholen in kwetsbare wijken geen schoolreisjes meer kunnen organiseren, dienen wij een motie in om hier onderzoek naar te doen en indien nodig hier financieel bij te springen.

Wat betreft de reacties op de moties uit de eerste termijn. We zijn blij dat het college positief staat tegenover onze moties over het schoolzwemmen en de rotondes. De motie rond de tuinfixers zou in eerste instantie onuitvoerbaar zijn omdat het financieel niet haalbaar zou zijn. Maar wij kunnen ons niet geheel vinden in de geschatte kosten van het college. Daarnaast hebben we het niet over structureel geld. Daarom snappen wij niet dat dit onuitvoerbaar zou zijn. Maar goed, we begrepen ook van de reactie van de wethouder dat ze de motie misschien in eerste instantie niet helemaal goed had begrepen maar het mogelijk wel kon verwerken in beleid. Wij denken echt dat we de mensen kunnen stimuleren hun tuin te vergroenen door iemand die even met ze meekijkt en een tip geeft. Vaak is men bang dat een groene tuin veel onderhoud kost. En mensen staan überhaupt niet stil bij het vergroenen dus een tuinfixer zou daarbij kunnen helpen.

Wij zijn blij dat onze motie Tegelwippen oordeel raad heeft gekregen in plaats van de onuitvoerbaarheid, zoals vermeld in het schema. We willen echter dat de gemeente het goede voorbeeld gaat geven. We roepen dan ook op om deze motie te steunen.

Op onze motie over straathulpverleners reageerde de wethouder dat het een heel complex en duur project zou zijn. Volgens ons hoeft helemaal niet zo groot. Geef iemand in de straat een EHBO-cursus en zorg ervoor dat men via de buurtapp weet dat men deze persoon kan oproepen. Naar onze mening kunnen we dit best voor een periode proberen en dan evalueren of het succesvol is.

Ten slotte onze motie over het budgetvoorlichting. De wethouder had al aangegeven hier in de tweede termijn op terug te komen. Maar goed, we hebben net in de tussentijd al even overlegd. We hebben de motie in overleg met de mede-indieners aangepast en roepen nu op in de motie om een van de nieuwe preventiemedewerkers aan de slag te laten gaan met budgetvoorlichting op scholen. Dat is motie nummer 77. Die passen we dus aan.

Wat betreft ondersteuning aan de andere moties, ik zal ze omwille van de tijd niet allemaal langslopen, maar ik kan wel zeggen dat we de moties rond afval thuis vinden horen in het nieuwe afvalbeleid en deze dus nu niet zullen steunen. Dat geldt ook over de skatebaan in het Vernèdepark. Dit hoort naar onze mening thuis in de visie die straks gaat komen.

Ten slotte willen we het college en de ambtenaren wijsheid en sterkte, maar bovenal Gods zegen toewensen in het zeer belangrijke werk dat ze doen. Wij hopen dat zij in al hun handelen het belang van onze naasten en de schepping in het oog houden. En op die manier kunnen we met elkaar gaan doen wat nodig is. Dank u wel.

Motie nr. 2306-77A ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, PvdA, PDvZ
Budgetvoorlichting

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- jongeren die van school komen vaak geen idee hebben hoe hoog vaste lasten zijn en hoe je inkomsten en uitgaven in balans houdt;
- dit in hun leven onmiddellijk voor problemen kan zorgen die alleen maar erger worden als de lasten stijgen;

overwegende dat:

- armoedebestrijding voor een goed deel in preventie zit;
- budgetvoorlichting op scholen een wezenlijk deel van deze preventie is;
- we nu nog tijd hebben om de nieuwe generatie financieel gezond te houden;
- er mooie methodes ontwikkeld worden, zoals die van 'Omgaan met Geld' van Naïma Ouled L'Kadi;

draagt het college op:

- bij de nieuwe preventiemedewerkers de taak te beleggen om budgetvoorlichting op scholen uit te breiden;
- hierbij te kijken naar scholen op alle niveaus, maar wel op basis van vrijwilligheid;
- de raad een memo te sturen over de huidige en de toekomstige inspanningen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2306-96 ingediend door ChristenUnie-SGP, LHN
Kinderen de straat op

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- kinderen meer buiten zouden moeten spelen;
- de speelgelegenheden op veel plekken maar matig worden gebruikt;

overwegende dat:

- de gemeente invloed heeft op buitenspelen door de speelgelegenheden aantrekkelijk te maken;
- niet alleen aanleg, maar ook onderhoud en georganiseerde activiteiten daarbij helpen;

draagt het college op:

- met een plan te komen om kinderen naar buiten te krijgen, en de speelgelegenheden te laten gebruiken;
- hierbij het organiseren van activiteiten in bestaande speelgelegenheden mee te nemen;
- en mee te nemen dat goed onderhouden speelgelegenheden aantrekkelijker zijn;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2306-97 ingediend door ChristenUnie-SGP
Schoolreisjes en ouderbijdrage

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- in Den Haag uit onderzoek is gekomen dat:
 - scholen sinds 2021 expliciet moeten aangeven dat de ouderbijdrage vrijwillig is;
 - sommige scholen daardoor financieel in de problemen komen bij het organiseren van schoolreisjes;
 - de verschillen tussen scholen door deze goedbedoelde wetwijziging groter zijn geworden;
- de Haagse wethouder daarom meer geld uittrekt om scholen subsidie te geven voor schoolreisjes;

overwegende dat:

- het aannemelijk is dat deze effecten ook buiten Den Haag optreden;
- het niet wenselijk is dat scholen in kwetsbare wijken geen schoolreisje zouden kunnen organiseren;

draagt het college op:

- te onderzoeken of ook Zoetermeerse scholen last hebben van teruglopende ouderbijdragen;
- indien nodig financieel bij te springen bij het organiseren van schoolreisjes;

en gaat over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Dan gaan we over naar mijnheer Boerboom voor de tweede termijn van GroenLinks. Gaat uw gang.

I. GroenLinks

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, dank en dank voor de beantwoording van het college in de eerste termijn. We zijn als GroenLinks niet bang voor het ravijn, maar we willen wel goed afgewogen keuzes maken, want afschaffing van de hondenbelasting of structureel kwietschelden van de huurkorting betekent dat er minder capaciteit is voor woningen, of minder hulp voor onze jeugdigen. We willen weten waar we ja tegen zeggen en hoe sympathiek de moties voor het afschaffen van de hondenbelasting of structurele huurverlaging dan ook zijn, deze zullen wij niet steunen in de huidige vorm.

Voorzitter, waar het gaat om de financiën, willen wij graag aandacht voor het jaarlijks indexeren van de toeristenbelasting. We vinden het vreemd dat we al onze belastingen jaarlijks indexeren, met uitzondering van deze belasting. Veelal krijgen we hier geen reëel beeld door. Jaarlijks praten we nu over percentages die helemaal niet stroken met de werkelijkheid. Zo wordt er voor komend jaar 2% algemeen stijgingspercentage verwacht terwijl we nu al met elkaar in kunnen zien dat dat veel hoger zal liggen. Voorzitter, in de eerste termijn hebben we wel zorgen gekregen over het afvalbeleid. We zien op zich goede wil van het college door het burgerberaad te betrekken, maar pas een uitkomst daarvan eind 2024 vinden wij echt zorgelijk. Hierdoor zullen de kosten stijgen voor onze inwoners door het nieuwe afvalcontract bij de gemeente en de stijging van de verbrandingsbelasting.

Daarnaast deed de wethouder in eerste termijn een toezegging op de straatjutdag, dat hij dat kon meenemen in het burgerberaad. Maar ik weet niet zeker of die toezegging genoteerd is. We verzoeken de wethouder dat nog een keer te herhalen.

Voorzitter, we zijn blij met de reactie van de wethouder op de motie Zoetermeer heeft dringend meer stroom nodig en deze willen we dan ook van harte aanbevelen bij alle collega's. Met betrekking tot onze motie Aanjagen vergroening in Zoetermeer geeft het college aan dat een onderzoek naar verleidingsmogelijkheden voor vergroening bij en aan bestaande gebouwen kan plaatsvinden binnen de kaders van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie, een hele mond vol. Hierbij hebben we het dictum aangepast en we zullen de nieuwe versie zo indienen.

De voorzitter: Heeft u ook het nummer even?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Het nummer van deze niet... 84 hoor ik.

Dan voorzitter, biodiversiteitsherstel aanbevelen. We kunnen echt geen dag langer wachten om ook aan onze biodiversiteit te denken en een nota die uit 2013 stamt, vinden wij zwaar verouderd. Wat ons betreft kiezen we er nu voor om echt structureel meer aandacht aan een goede balans in onze biodiversiteit te geven. En wij zien deze motie niet als uitgangspunt, maar wel als een mooi vertrekpunt om het gesprek aan te gaan.

Dan voorzitter, kunnen we nog honderd debatten voeren over hoe we onze zorg aanpakken, maar als wij de prikkels die ongezond gedrag aanmoedigen niet wegnemen, dan dweilen we met de kraan open. GroenLinks wil de motie Stop stimulering gokken en Geen nieuwe fastfoodrestaurants in de buurt van kinderen dan ook nog van harte aanbevelen. Bij de motie die gaat over de fastfoodrestaurants willen we het dictum, de tweede bullet, de periode wijzigen naar de zomer 2024. Dat is motie nummer 88.

Tot slot voorzitter. Gebruik kennis en ervaring van onze statushouders. Wij zien hier echt een gat waar we meer statushouders kunnen ondersteunen met de wirwar aan administratie waar zij voor staan. Het helpt als de gemeente hier naast deze mensen gaat staan. En daarnaast zien wij ook hoe deze mensen de gemeente kunnen helpen.

Voorzitter, afrondend: focus op de grote ontwikkelingen in de stad. Daar riep ik in de eerste termijn toe op. Actie, actie en nog eens actie is nodig, met name waar het gaat over de ontwikkeling van de Entree, projectplan Meerzicht, inzet Duurzaamheidsfonds en de gezonde jeugdzorg. Echter, dat sluit niet uit dat

we het college ook willen uitdagen om te experimenteren met beleid. Daar zien wij veel van de moties vanavond als aanjager voor, graag samen met en voor onze inwoners. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Ik zie mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik kreeg al bijna een lamme arm, voorzitter. ik neem aan dat u met nuttige dingen bezig was. Ik vroeg me af waarom de samenwerking tussen de PvdA en GroenLinks er niet toe leidt dat jullie samen een motie indienen over de toeristenbelasting.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, als wij daar één motie van hadden gemaakt, had misschien een van de twee het niet gehaald en er zit echt een ander uitgangspunt in. Die van de PvdA vraagt om verhoging. Dat is niet onze intentie geweest. Wij willen juist dat we een reëler beeld krijgen, door jaarlijkse reëler te indexeren. Dat vinden wij een ander uitgangspunt. We steunen allebei onze moties. We staan er allebei achter, maar wat ons betreft is het een verschillend vertrekpunt.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer nog? Nee, verder geen anderen? Dan dank ik mijnheer Boerboom.

Motie nr. 2306-84A ingediend door GroenLinks, PvdA, D66
Aanjagen vergroening Zoetermeer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- Zoetermeer steeds meer versteent door de groei van de stad;
- een van de kernkwaliteiten van Zoetermeer het groene karakter van de stad is;

overwegende dat:

- hittestress een steeds groter probleem wordt in de stad;
- vergroening van de gebouwde omgeving, met groene wanden, daken en tuinen, kan bijdragen aan het verminderen van de hittestress;
- een groene leefomgeving ook past bij andere uitdagingen als biodiversiteit, luchtkwaliteit en klimaatverandering;
- er nog veel winst te behalen is in het vergroenen van de stad door de huidige gebouwde omgeving met planten en bomen aan te kleden;

verzoekt het college:

- te onderzoeken op welke manier bestaande woninghuurders, woningeigenaren, vastgoedeigenaren en woningcorporaties verleid kunnen worden om hun bezit te vergroenen om daarmee het groene karakter van de stad te versterken;
- dit mee te nemen in de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2306-88A ingediend door GroenLinks
Geen nieuwe fastfoodrestaurants in de buurt van kinderen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- het aantal vestigingen van fastfoodketens en restaurants de afgelopen jaren gestaag is gestegen;
- volgens de wetenschap de voedselomgeving een belangrijke oorzaak is van toenemend overgewicht in de samenleving;
- een op de zes kinderen overgewicht heeft;

overwegende dat:

- een kind zijn leven lang last hiervan kan hebben;
- een kind een grotere kans op klachten en ziektes, zoals een ziekte van het hart of de bloedvaten, diabetes (suikerziekte), gewrichtsklachten, kanker, astma en meer kan ontwikkelen op lange

- termijn;
- hoe minder verleiding tot ongezond eten, hoe beter kinderen en jongeren hierin kunnen worden geholpen;
- Zoetermeer wettelijke instrumenten kan gebruiken om nieuwe vestigingen van fastfoodketens en restaurants te weren en een gezonde voedselomgeving te stimuleren in de buurt van kinderen;

verzoekt het college:

- in kaart te brengen op welke manier de gemeente effectief nieuwe vestigingen van fastfoodrestaurants kan weren in de buurt van kinderen (scholen en openbare voorzieningen waar veel kinderen komen) middels onze wettelijke instrumenten (vergunningen, bestemmingsplannen, et cetera);
- de raad hierover te rapporteren voor de zomer 2024;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Ik ga naar de fractie van de PDvZ, mijnheer Haak.

m. PDvZ

De heer **Haak** (PDvZ): Voorzitter, allereerst willen we motie 2306-90 met een kleine tekstuele wijziging opnieuw indienen. Dat is het 'passend', dat wordt 'toekomstgericht' onderwijs en specifiek voor Zoetermeer.

Ten tweede trekken we motie 2306-89 Toekomstgericht onderwijs in, in samenspraak met de mede-indieners vanwege het feit dat de wethouder heeft toegezegd na het zomerreces met een plan van aanpak te komen waarin wordt gekeken hoe we de effectiviteit kunnen meten.

De **voorzitter**: Even, mijnheer Haak, u zei? Welk nummer had u het over?

De heer **Haak** (PDvZ): 2306-89.

De **voorzitter**: Aanpak Laaggeletterdheid. Ik heb het idee dat u 90 bedoelt. Ik zie hier ook knikken. Wilt u die intrekken? 2306-90? Mevrouw Haak laat even haar licht erop schijnen.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Even voor de duidelijkheid, nr. 90 Toekomstgericht onderwijs wordt met een kleine tekstuele aanpassing opnieuw ingediend en 89, Aanpak laaggeletterdheid trekken we terug.

De **voorzitter**: Oké. Misschien even voor iedereen die het niet kon volgen, 89 Aanpak laaggeletterdheid wordt ingetrokken, en is dus geen onderdeel meer van de besluitvorming. Nummer 90 was Toekomstgericht onderwijs en die wordt met een kleine aanpassing als nieuwe motie ingediend. Akkoord. Gaat u verder, mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel. Voorzitter. De PDvZ is absoluut niet tevreden met het antwoord van het college op onze motie over de kernenergie. Het college noemt in zijn motivatie dat het een landelijke afweging is. Minister Jetten heeft zelf aangegeven dat iedereen die een kerncentrale wil beginnen, zich kan melden en hij noemde daar specifiek de gemeenten bij. De RES richt zich inderdaad op 2030. Kernenergie is niet meegenomen in de huidige RES omdat dit ook niet in het Energieakkoord stond. Maar de huidige RES bevat slechts maatregelen tot 2030, daarna ligt het nog totaal open. Alle grote projecten duren lang. 10 Gigawatt extra windturbines op zee zijn op zijn vroegst eind 2031 gereed, maar daar hoor je niemand over en daar zijn geen bezwaren dat het wel erg lang duurt. Eind vorig jaar is er een motie van het CDA aangenomen in de Tweede Kamer die bepleit lokale overheden beleidsruimte te geven om zich nu al te oriënteren op het gebruik van kernenergie, na 2030. Waarom zouden wij dat dan niet gaan doen? Aangezien het ook enige tijd vergt een kerncentrale te plaatsen, ook die kleinere centrales en aangezien de vraag naar deze centrales niet alleen vanuit Nederland komt, moeten we nu reeds voorsorteren om ons te oriënteren op de mogelijkheden met die kleine modules bij ons in de regio. Veel landen tonen belangstelling, maar we moeten daarom gezien de duur van de bouw van een kerncentrale nu reeds samenwerking met andere gemeenten zoeken, anders mogen we achteraan aansluiten en is de kans groot dat we tientallen jaren extra moeten wachten. Voorzitter, nogmaals wij vragen nu niet om een kerncentrale. Deze motie kost niets, vraagt geen structureel of incidenteel geld, maar gewoon om ons nu te oriënteren en daar samenwerkingen in te zoeken. Het kost geen extra capaciteit, zoals de wethouder suggereert. De gesprekken met de RES lopen nu al. En dit is gewoon een langlopend traject. We vragen dan ook aan de overige fracties hoe zij hierin staan. Als wij niet langer

afhankelijk willen blijven van de energie vanuit het buitenland, moeten we dit nu echt gaan oppakken. Dank u wel.

Motie nr. 2306-90A ingediend door PDvZ, D66
Toekomstgericht onderwijs

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 26 juni 2023;

constaterende dat:

- in de LEA is aangegeven dat een onderwijs- en voorzieningenaanbod geboden dient te worden passend bij Zoetermeer 2040;
- in een bijzondere bijeenkomst over de LEA werd aangegeven dat de aansluiting van het onderwijs op de huidige vraag van het bedrijfsleven passend is maar dat men met betrekking tot de ontwikkeling van deze vraag nog onvoldoende kennis heeft;
- in het bedrijfsleven zelf ook de kennis ontbreekt hoe functies en de beschikbare arbeidscapaciteit zich gaan ontwikkelen en wat daarvan de consequenties zijn voor het onderwijs;
- er sprake is van een (kwalitatief en kwantitatief) tekort aan arbeidskrachten en de verwachting is dat dit tekort alleen maar toeneemt;
- de benodigde kennis, vaardigheden en mindset van werknemers zich in rap tempo ontwikkelen vanwege maatschappelijke transities en (technologische) ontwikkelingen;
- de huidige (en toekomstige) generatie anders aankijkt tegen de balans werk-privé wat ook consequenties heeft voor de keuze van onderwijs;
- ongeveer 70% van de inwoners van Zoetermeer een laag- en middelbaar opleidingsniveau heeft;

overwegende dat:

- dat het voor het onderwijs van toenemend belang is om tijdig te kunnen anticiperen op de ontwikkelingen in het bedrijfsleven maar ook op de snelle demografische en generatiegerelateerde ontwikkelingen;
- dat toekomstgericht onderwijs dé sleutel is om aanbod en vraag in de arbeidsmarkt op elkaar aan te laten sluiten;

verzoekt het college om:

- een onderzoek te laten uitvoeren naar de consequenties voor de onderwijsbehoefte van enerzijds de demografische en generatiegerelateerde ontwikkelingen en anderzijds de (snelle) technologische ontwikkelingen in het bedrijfsleven, specifiek voor Zoetermeer;
- de raad over de uitkomsten van dit onderzoek te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Haak voor uw tweede termijn. Dan kom ik aan het eind van de tweede termijn van de gemeenteraad en voordat wij overgaan naar de tweede termijn van het college is het verzoek om vijf minuten te schorsen. Dan gaan we met de tweede termijn van het college verder. We gaan om 22.45 uur verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Dan gaan we over naar de tweede termijn van het college en geef ik het woord aan wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, ik had nog even beloofd om op de vraag van mevrouw Van Leeuwen terug te komen. Dat ging over de vraag over de afschrijving en de kapitaallasten. Ik moet daar helaas kort over zijn. In het Tweede Tussenbericht krijgt u daar heel erg uitvoerig meer over te weten, dus ik heb nog tegen de experts gezegd 'nou, kom op, geef mij even wat', maar ze waren onverbiddelijk, dus dat wordt vlak na het reces.

Daarna heb ik ook nog even gehad over de kerntakendiscussie in het college. U vroeg mij 'kunt u een toezegging doen?' We hebben het erover gehad en hoewel het ons een goed idee leek om die kerntakendiscussie te voeren, vinden we dat ook wel echt iets dat bij de kaderstellende rol van de raad hoort, dus wellicht dat u elkaar kunt oproepen om dat op de agenda te zetten. Mocht u daar ondersteuning van ons voor nodig hebben, dan geven wij die uiteraard graag.

En tot slot wil ik nog een advies geven over het amendement dat is ingediend door de

Werkgeverscommissie. Daarover twee dingen. Het eerste punt is dat ook dat amendement een structurele claim in zich heeft, maar dat dat wist u zelf ook al. Het tweede punt is dat het opgenomen bedrag niet volledig is. Het mist namelijk de opslag voor de overheadkosten en het prijspeil van 2023 is gehanteerd in plaats van dat van 2024, waardoor het harde bedrag dat in het amendement is opgenomen onvoldoende toereikend is. Ik neem aan dat u dat ook wilt laten aanpassen.

Voorzitter, dan nog even heel kort. Mevrouw Frinking zei dat ik had gezegd dat u niets zou kunnen. Volgens mij was dat niet de portee van mijn verhaal. Ik heb hier gememoreerd aan de opdracht die uw raad mij ook heeft gegeven, die u zelfs in het coalitieakkoord heeft opgeschreven, namelijk dat we een structureel sluitende begroting moeten afleveren en ik zie het wel een beetje als mijn rol als hoeder om daarvoor te gaan staan. Dat heb ik in de organisatie gedaan bij deze conceptbegroting, dat heb ik ook gedaan bij u die uiteindelijk over de begroting gaat en daar vanavond ook een paar wijzigingen in aanbrengt.

Dan hoor ik de heren Boerboom en Ekkelenkamp ook zeggen 'wij zijn niet bang voor het ravijn'. Ik ben ook niet bang voor het ravijn, maar het voelt ook wel een beetje als die man die het ravijn in stapte en halverwege de val dacht 'tot zover gaat het goed'. Dus ik vind dat we wel reëel moeten blijven met elkaar.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, mevrouw Van Leeuwen heeft een interruptie.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zat al even met mijn hand omhoog dus ik ga een klein stukje terug in uw verhaal. Als wethouder van Financiën kunt u natuurlijk niet anders dan streven naar een sluitende begroting en dat begrijpen we als raadsleden ook heel erg goed. Het gaat erom dat we eigenlijk altijd heel veel creativiteit zien als de nood aan de man is, of het nu gaat over de Mandela-brug of iets dergelijks, of dat we te weinig personeel hebben. Dan komen er allerlei voorstellen onze kant op met een keurige dekking. En eigenlijk verwachten we dat de constructieve houding die u heeft als het over uw eigen beleidsintensivering gaat, ook richting de raad wordt gebruikt. En tot die creativiteit roep ik uw ambtenaren op, om in gesprek met u dat te gaan zoeken voor de raad.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Laat ik daar dan klip-en-klaar over zijn voorzitter. Met alles wat u vandaag aanneemt, en ik heb een heel klein staatje want er zitten boven natuurlijk mensen die meteen gaan rekenen, heeft u in totaal voor ongeveer € 4 miljoen aan mogelijke beleidskeuzes nog veranderd vanavond en dat is nog exclusief de p.m.-posten. En ook voor ongeveer € 1,7 miljoen structureel. Dus dat doet er echt toe. Zoals u van ons kunt verwachten, gaan wij daarmee aan de slag en wij leveren voor het begrotingsdebat gewoon weer een structureel sluitende begroting af, want dat is de opdracht en daar laten we heel duidelijk in zien wat die keuzes betekenen.

En als ik zo vrij mag zijn, voorzitter, want we zitten natuurlijk ook een beetje te kijken, hoe kunnen we dat hele proces van begroten moderniseren? Daar heeft u mij ook toe opgeroepen. Ik heb daar voor nu denk ik een paar suggesties bij. Ik heb ook een heleboel dingen gehoord over dat dat kolommenstuk, overigens volgens mij een voorstel vanuit het seniorenconvent. Maar misschien moeten we onszelf uitdagen om een volgende keer inzicht te geven in de consequenties van moties, met name financieel, misschien ook in de vraag 'doen we dit al of niet?', het kan zijn dat we dat al een keer doen, of 'het kan echt niet, want...'. Ik denk dat we dan een mooi open gesprek met elkaar hebben dat leidt tot die kleine of grotere bijstellingen die u als raad wilt.

We nemen in het vervolg op deze avond ook al die tips en ideeën uiteraard ter harte, met name die van u, mevrouw Van Leeuwen, want met uw uitspraken in mijn achterzak verheug ik me ontzettend op het eerste gesprek met de provinciale toezichthouder waar ik namens Zoetermeer en namens uw raad heel erg hard zal proberen om ze daar eens even wat meer verstand bij te brengen voor het Zoetermeerse gevoel.

En tot slot voorzitter, om af te sluiten.

De **voorzitter**: Wethouder, u moet nog even afwachten met afsluiten. Mevrouw Frinking heeft nog een interruptie.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u voorzitter. Ik gaf maar even weer wat het gevoel is van een raad die praat over een perspectiefnota en het is dan nog geen vastgesteld stuk, als het lijkt alsof er geen enkele ruimte is om over zo'n nota te praten. Dat was even de reflectie die ik daarop wilde teruggeven, dus ook dat is nadenken over hoe de perspectiefnota dan überhaupt in elkaar zou moeten zitten. Want geef dan ook aan waar ruimte is om die differentiatie te maken. Dus dat was met name even een reactie op wat

u zei.

De voorzitter: Wethouder Iedema.

Wethouder Iedema: Voorzitter, dat snap ik heel goed en ik wil hier dan ook nog wel de uitnodiging doen, want natuurlijk, u moet het in de snelkookpan allemaal in één dag doen, maar vergeet niet dat u ook de beschikking heeft over de hele organisatie het hele jaar door. Dus als u ook al vooruitlopend op dit debat eerder denkt 'ik zou wel eens een keer iets met een motie willen', vraag ons dan vooral ook om daarover mee te denken, over structureel, incidenteel, et cetera. En misschien moet u ook uzelf de ruimte gunnen om met name de incidentele uitgaven niet allemaal op één dag te proppen, maar ook te kijken hoe we in de volgende P&C-cyclus – laten we dat dan ook meenemen in die gesprekken – daar niet wat meer door het jaar heen ook de ruimte voor kunnen creëren. Ik denk dat u dan nog meer aan het stuur komt te zitten en dan wellicht daar ook dat goede gevoel aan overhoudt dat wij in ieder geval proberen uit te stralen.

De voorzitter: Mevrouw Frinking nog?

Mevrouw Frinking (CDA): Dat zou kunnen. En wat van belang is, en ik denk dat dat ons ook heel erg zou helpen, is telkens weer dat totaaloverzicht krijgen van wat we aan het voorstellen zijn. Want nu stapelen we en u geeft een totaalbedrag. Dat weten wij natuurlijk helemaal niet, maar dat heb je wel nodig om een groot overzicht te kunnen hebben. Dat is ook een gesprek dat we moeten hebben over 'hoe houden we dat beeld in zicht om ook de goede keuzes voor die lange termijn te kunnen maken?'

De voorzitter: Ik zag nog een reactie van mevrouw Sandifort.

Mevrouw Sandifort (VVD): Ja, ik vroeg in de tweede termijn nog aan het college wat geruststelling, bijvoorbeeld in de vorm van een toezegging, dat, als u aan de slag gaat met de voorstellen die we vanavond hebben aangenomen, die dan niet leiden tot een lastenverzwaring, maar tot het doen van minder uitgaven. Daar zou ik nog wel graag een reflectie op horen.

De voorzitter: Wethouder Iedema.

Wethouder Iedema: Ja voorzitter, het wordt hier wel vaker gezegd, maar u bent als raad natuurlijk het leidende orgaan. U heeft als opdracht aan dit college meegegeven, middels een coalitieakkoord waarin dat staat, dat de ozb niet mag verhogen. Ik heb vandaag wel opties gezien om de toeristenbelasting te verhogen, dus ja. Dat zijn natuurlijk ook inkomsten. Maar volgens mij heeft u geen toezegging nodig om te weten welke randvoorwaarden wij gebruiken.

Maar voorzitter, nog een motie, die van de LHN over de belastingverhoging. Dat is nou volgens mij typisch zo'n voorbeeld van 'dat is een politiek oordeel raad'. Als u met elkaar besluit om de kwijtscheldingsnorm te verhogen, de wens van uw raad, met de vermogensnorm, dan moeten we het ergens uit dekken. Het voorstel van het college was om dat te doen uit de rioolheffing, onder andere, maar als u daar anders toe oproept, gaan we daarmee aan de slag.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, wij hebben er gewoon een beetje moeite mee. Als we dus die kwijtschelding willen verruimen, vinden we eigenlijk dat er een voorstel moet komen waar we gewoon goed een besluit over kunnen nemen. En nu had ik heel veel kennis van dit soort zaken waardoor ik het eruit kan vissen en ik krijg dan het gevoel dat er ook een beetje – laat ik het creatief noemen en niet slinks – iets ingestopt wordt, wat eigenlijk oneigenlijk gebruik is van de rioolheffing. De rioolheffing is bedoeld voor het onderhoud en voor de vervanging. We kunnen straks alle kwijtscheldingen daar wel op wegschrijven, maar dan wil ik daar een voorstel over krijgen. Dat is waarom wij oproepen om te college later in het jaar met een voorstel te laten komen om dit op een chique manier te doen zodat we het goed kunnen doorpraten, want inhoudelijk hoef ik er niet op tegen te zijn, maar alle mensen die nu al zo zwaar belast zijn door alle inflatiecorrecties, et cetera, die ook moeilijk rond kunnen komen, maar niet in aanmerking komen voor kwijtschelding, gaan dit nu wel betalen. Dat is ons niet transparant voorgelegd.

De voorzitter: Wethouder Iedema, heeft u behoefte aan een reactie?

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, behalve dat ik denk dat als mevrouw Van Leeuwen het in de begroting kan lezen, het er in ieder geval staat en dan ook te lezen is. Laat ik de rest van de appreciatie als een soort politiek statement voor het oordeel van de raad vanavond beschouwen.

De **voorzitter**: Heel kort, mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik zal het kort houden. Dit is best een behoorlijke beleidsintensivering en dat ga je niet, met alle begrotingskennis zoals ik die heb, zo maar daar in een zinnetje in zetten. Hier moeten wij gewoon met elkaar een goede afweging over kunnen maken. Creativiteit kan ik waarderen, maar het is ook wel een beetje niet-transparant.

De **voorzitter**: Ik denk dat dat voldoende hierover is. Ik kijk naar wethouder Iedema. Heeft u nog behoefte?

Wethouder **Iedema**: Nee, voorzitter. ik ben door mijn tekst heen. Helemaal na zo'n vermanende blik.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga over naar wethouder Weerwag voor zijn tweede termijn.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter en dank u wel raad voor uw inbreng in de tweede termijn. Laat ik beginnen met complimenten, ik had ze al eerder gegeven, aan mevrouw Kraneveldt, voor haar dichterlijke vrijheid.

Vervolgens heb ik van FVD de vraag gekregen over wanneer die motie van de VVD, CDA en D66 wordt uitgevoerd. Ik had de motie in mijn tas zitten, dus ik dacht 'ik pak hem er even bij voor u'. En daarin staat eigenlijk 'met het najaarsdebat'. Daarnaast gaf u nog wat complimenten over ons coalitieakkoord, waarin we extra geld hebben vrijgemaakt voor onder andere de sportaccommodaties, € 1,25 miljoen in 2023 en € 2 miljoen in 2024.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik ben blij dat dat bericht goed is aangekomen. Echter, het is weer aan een half oor gericht. Ik heb aangegeven dat er gesproken moet worden en niet wat er nu al gedaan is. Ik begrijp dat er goede investeringen zijn gedaan voor verenigingen, waarvoor ook dank. Dat meen ik ook wel oprecht dan. Maar de motie gaat dus meer om het bespreken wat er per vereniging nodig is. Dat hoeft niet alleen in onroerend goed te zijn. Dat kan bijvoorbeeld ook in velden zijn, zoals ik het ook in de motie heb aangegeven. Dat ontbreekt nog wel, dus dat gaat met name over luisteren naar waar de behoeften liggen en dat te vertalen naar een voorstel aan de raad bij het najaarsdebat. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ja ik hoor heel goed wat u zegt. Ik waardeer heel erg uw aanmoediging om op te komen voor de sportverenigingen. Ik heb wel een beetje het idee dat we steeds in herhalingen vallen. Er is namelijk ook een onderzoek geweest naar sportvelden. Daar hebben we u ook een stuk over laten toekomen. Daar zijn we ook over in gesprek met de verenigingen. Dus ik denk echt dat we die voorwaartse beweging maken en ik stel het op prijs dat u het nauwlettend volgt. Maar voor het najaarsdebat komen we weer terug bij u met de nodige stukken.

De PVV vroeg mij te reflecteren op de ontstane situatie bij Bleizo-West. Volgens mij vroeg u mij dat al de eerste termijn, excuses daarvoor. Wij kijken eigenlijk als volgt naar het stuk van de provincie. Daar staat nu eigenlijk heel duidelijk in wat de provincie vindt van Bleizo-West. Daar lezen wij ook in waar we aan toe zijn. Volgens mij staat daar duidelijk in dat woningbouw mogelijk is. Het is alleen jammer - dat vindt ons college, maar ook Lansingerland, met name - dat er een heel strakke koppeling zit aan die windopgave. Daar zijn nog geen gesprekken over geweest met de provincie. Zelf vrezen wij dat het wel tot de nodige vertraging zou kunnen leiden. En we blijven het natuurlijk ook nauwlettend volgen, samen met Lansingerland. We zijn eigenlijk op dit moment de consequenties aan het uitzoeken, wat dit betekent. Gezien uw andere functie in de Staten geef ik u graag mee: houd het nieuwe college goed in de gaten.

Voor wat betreft de LHN en een aangepaste motie over in de zomer naar het zwembad. Die laat ik aan het oordeel van de raad. Dat was mijn tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Weerwag voor uw tweede termijn. Dan ga ik over naar wethouder

Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter, ik had nog wat vragen vanuit de eerste termijn die ik nog moest beantwoorden. Dat is eerst even de motie over de bezemwagen achter de vuilniswagen. Daar stond in eerste instantie 'oordeel raad', maar dat bleek achteraf toch onuitvoerbaar. Het is met name de financiële reden daarbij.

De VVD had het nog over het aflopende contract van het afval. Dat klopt inderdaad, dat loopt af over twee jaar. Maar bij de nieuwe concessieperiode kan gewoon meegenomen worden dat daar een wijziging in komt op het moment dat we dat inwonersberaad hebben gehouden.

Dan heb ik nog van de VVD van mijnheer Duiven een vraag over cultureel ondernemerschap. U vroeg om een toezegging, maar echt, de aanpak gebeurt al daadwerkelijk, proactief en integraal gebeurt dat. Maar het gebeurt al echt allemaal.

Dan had ik nog een vraag van Zoetermeer Vooruit over de bibliotheek en of dat eventueel nog aangepast kan worden. Daar zitten we toch een beetje met de moeilijkheid over de budgettering. Maar stel dat de bibliotheek het zelf zou aanvragen, dan zouden we daar eventueel een potje voor kunnen vinden. Maar de vraagstelling van de bibliotheek zelf is nooit gekomen, dus wij zitten even met die vraag 'is het daadwerkelijk noodzakelijk?' Dus als de bibliotheek het zelf zou doen, dan zou het kunnen. En ook het antwoord op de vraag over die € 150.000,00. Stel dat het 20% zou zijn, dan zou het € 25.000,00 zijn. Maar dan nog. Dat geld zit niet in cultuur. Dat hebben we gewoon niet dus vandaar dat het even via een andere weg moet.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar. Een interruptie van de heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, wij zitten in de politiek. Wij maken keuzes en als wij zeggen 'jongeren tot 24 jaar in onze stad kunnen een gratis bibliotheekpas aanvragen', dan moeten we dat kunnen doen. Het voorstel hoeft niet per se van de bibliotheek te komen.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Ik begrijp uw stelling, maar het kan ook zijn dat de bibliotheek er helemaal geen behoefte aan heeft. Dus dan zou het zonde van het geld zijn.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): En als ik een voorstel doe 'laten we misschien een pilot starten of een proef van een jaar en daar zoveel geld voor oormerken?' Zou de wethouder dat dan wel willen toezeggen of positief adviseren?

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Nee, want ik heb dat potje niet in cultuur en dan moet het echt uit cultuur komen, dat hebben we op dit moment niet. Het geld is op cultuur allemaal uitgegeven. Ik heb die ruimte niet. Zou ik die ruimte hebben, dan zou dat wat anders zijn.

De **voorzitter**: De argumenten zijn uitgewisseld dus volgens mij kunt u verder. Gaat u verder wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter. Ik had nog van Zó! Zoetermeer de vraag over de Boerderij, of u op de hoogte gehouden kan worden. Nou, dat kan. We kunnen gewoon toezeggen dat wij tussentijds af en toe eens de voortgang van de Boerderij doorgeven.

Ik had nog de laatste, dat is het meenemen van de straatjutdag in het burgerberaad. Helaas kan ik dat niet doen in het burgerberaad, want de vraag wordt veel breder gesteld en het gaat over restafval. Anders sturen we de uitkomst van de gemeente. Dat moeten we niet doen.

De **voorzitter**: Ik zie nog allemaal handen, gaat uw gang, mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Wij hadden rond de participatie nog een vraag gesteld over de Buurtvisie die dit jaar komt. Of daarin meegenomen kan worden wat daar dan ten aanzien van 23 van de sloopwoningen in Meerzicht fout gegaan zou zijn in uw visie.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Ja, die vraag heb ik gehoord, maar die gaat wethouder Ter Laak beantwoorden. Die is wijkwethouder van Meerzicht en die gaat heel specifiek over de procedures.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter. Over de motie Straatjutdag hadden we net best een leuk debatje en ik hoorde best een interessante, positieve reactie van de wethouder. En ik begrijp dus nu niet goed waarom dit nu niet een onderdeel van dat burgerberaad zou kunnen zijn, om daar in die dialoog met de stad aandacht voor te vragen, of voor een vergelijkbare manier van een creatieve oplossing, en de betrokkenheid te vergroten.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter. Dan nodig ik u graag uit om begin september de bijeenkomst bij te wonen over hoe wij het bewonersberaad gaan invullen en hoe de procedure gaat lopen, dan snapt u ook waarom het wel en niet kan.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Heel kort voorzitter, dank voor de uitnodiging. Ik ga ervan uit dat het geen toezegging hoeft te zijn, maar dat we gewoon uitgenodigd worden.

De **voorzitter**: Even nog, het is misschien omdat het laat is, maar laten we wel proberen niet te jijen en jouen door de raadzaal. Dat lijkt me niet verstandig. Maar dat nog even ter bevestiging. Ik kijk nog even rond of er nog anderen zijn. Mijnheer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Dank u wel. Ik had gevraagd of de wethouder mij gerust kon stellen. Dat is met het antwoord niet gelukt. Dan in ieder geval de vraag of wij een kleine tijdlijn kunnen krijgen, dat hoeft niet heel groot, van hoe dat afvalbeleid nu gaat lopen, want ik maak me wel zorgen dat dat contract afloopt voordat er nieuw beleid is. Anders moeten we voor drie, vier, vijf jaar bijtekenen. En dan zitten wij daar ook aan vast.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter. Het contract voor de verwerking van restafval loopt af. In de aanbesteding kan meegenomen worden dat het afvalbeleid tijdens de concessieperiode wijzigt. Dus ja, het contract loopt af, maar nee, het is geen probleem.

De **voorzitter**: Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Heel leuk antwoord, maar mijn vraag was: kunnen wij een tijdlijn krijgen van nu tot aan wat we gaan doen? Totdat het voorstel bij de raad komt. Het hoeft niet heel groot, maar even 'dan burgerberaad, dan willen we dit, dan willen we dat', zodat we daar inzicht in hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter, dan hebben we dat niet helemaal goed begrepen. Zo'n tijdlijn kunnen we wel maken.

De **voorzitter**: Dat was een toezegging om die tijdlijn te maken. Dat zal waarschijnlijk derde kwartaal worden, denk ik zo. ik kijk even naar de wethouder. Derde kwartaal. Anderen nog? Als dat in ieder geval is, dank ik de wethouder voor zijn tweede termijn. En gaan wij over naar wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Dank u wel allemaal. Allemaal aangepaste moties. Eentje die niet is aangepast, is de motie van GroenLinks over het Deltaplan, nummer 85. Ik heb er nog wat ambtelijk advies bij gekregen. Het is niet alleen zo dat we hem qua capaciteit niet kunnen, maar we kunnen hem gewoon niet uitvoeren, want om dat te doen, hebben we eerst dus het programma Buitenruimte nodig, zodat we daar genoeg dingen in hebben staan. Dus ik zou zeggen, deze moet u echt nog even vasthouden.

De voorzitter: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter. Mag ik dit dan als een toezegging horen dat die straks daarin wordt opgenomen, want dan kunnen wij inderdaad deze motie gewoon intrekken in mijn optiek. Ik zal het even afstemmen met mijn mede-indieners, maar dan hebben we het even geborgd met elkaar. Dan vind ik hem veilig.

De voorzitter: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer:** Voorzitter, daarvoor weet ik er te weinig van dus dat doe ik niet. Ik ga daar geen toezegging over doen. Dus wij komen met het programma Buitenruimte en op dat moment kunt u kijken in hoeverre u... Want aan dat programma moeten we nog beginnen, dus dat is echt te ver vooruitkijken.

Ik ga naar het CDA met 2306-56. Er stond inderdaad een wat onhandige tekst bij, maar we gaan een inventarisatie doen van de prullenbakken en onderzoeken waar we strategische plekken ervoor kunnen vinden. En er zit ruimte in de huidige budgetten om nog wat extra te doen. Dat zit ook in de kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte dus dat komt goed.

Dan heeft de PDvZ zijn motie over het onderzoek in het onderwijs aangepast, maar die verandert helaas niet het advies van het college. Dus wat ons betreft doen we die op dit moment niet qua capaciteit.

84A hebben we gekregen, volgens mij van GroenLinks. Die is ietwat overbodig, maar oordeel raad.

Even kijken, die heb ik gehad. 21A is aangepast en daarmee ook oordeel raad.

2306-36A € 50.000,00 voor extra bomen en dat is in dit geval, als wij het goed begrijpen, bij D66 incidenteel geld. Hartelijk dank. Die kunnen we goed gebruiken.

Dan heb ik 84, dat is oordeel raad. En dan heb ik nog 96. Dat is die van de ChristenUnie-SGP over het aanmoedigen van kinderen om te gaan spelen. Wij hebben daar niet veel capaciteit en niet veel budget bij maar als u het goedvindt dat we die op een bescheiden wijze uitvoeren, onder andere door het meenemen van Speelmeer en dergelijke dingen die we doen, dan kunnen we die op bescheiden wijze oordeel raad geven.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van der Meer voor uw tweede termijn. Dan ga ik over naar wethouder Ter Laak voor haar tweede termijn.

Wethouder **Ter Laak:** Dank u wel voorzitter, ik heb nog een aantal vragen gekregen en een aanpassing van een motie. Die aanpassing van die motie betreft een motie van de LHN over parkeren en prijselasticiteit. Ik zou toch van deze plek willen zeggen dat het onverstandig is om een pilot uit te willen voeren. We hebben eerst onderzoek nodig naar op welke manier en welke tijden van parkeren van invloed zijn op het betaald parkeren. De onderzoeken die wij hebben wijzen namelijk niet uit dat het wezenlijk veranderen van de tarieven echt wezenlijk van invloed is op parkeerbereidheid. Het onderzoek waar u naar verwijst gaat over een heel specifiek winkelcentrum.

De voorzitter: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dat verbaast me toch wel een beetje want in de perspectiefnota staat juist dat de tariefverhogingen nu leiden tot verminderd parkeren op het maaiveld. Dus daar geeft u het als argument aan en in de toelichting op onze motie zegt u vervolgens dat het niet van invloed is, dus dat is tegenstrijdig met wat u in de perspectiefnota opschrijft. Bovendien zeggen wij 'probeer gewoon een jaar met 20% minder tarief en kijk gewoon of er meer komt'. Wellicht dekt u een gat in de begroting. Zo ingewikkeld is dat niet. Want als u het wilt verhogen, doet u het ook gewoon. Dus de inwoners hebben dat echt niet in de gaten.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak:** Dan verschillen we daar echt heel erg duidelijk van mening. Ik denk dat inwoners het wel in de gaten hebben en ik denk dat jobeleid niet verstandig is op dit moment. Dus onbezonnen verlagen en dan weer moeten verhogen omdat je inkomsten nog lager worden. Ik denk dat het slim is om even pas op de plaats te maken en goed na te denken over 'wat zijn goede tarieven en hoe houden we onze inkomsten op het niveau dat wenselijk is?' Verder is de motie uiteraard oordeel aan de raad.

De voorzitter: Ik zie nog een keer mevrouw Van Leeuwen, maar volgens mij zijn de argumenten inmiddels uitgewisseld.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het gaat uiteindelijk om een pilot en elke kostenverlaging die we doorvoeren is tijdelijk, als het gaat om een pilot. Dat is ook met gratis OV of iets dergelijks. Dus dat argument is niet steekhoudend en u spreekt zichzelf dus tegen in de beantwoording, enerzijds perspectiefnota en anderzijds op de moties.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak, gaat u verder.

Wethouder Ter Laak: Dank u wel. Dan was er de vraag vanuit de SP wat mijn visie is op de participatie rondom het slopen van de woningen aan de Oostergo. Dit project is bij ons in april gestart en er zijn vanuit de omgeving en vanuit de pers heel veel reacties gekomen. Deze hebben we ook zorgvuldig beantwoord, samen met de woningbouwcorporatie. Dit hele traject wordt heel zorgvuldig en netjes doorlopen. Maar de boodschap is en blijft heftig voor de mensen die daar wonen. Dat is ook begrijpelijk. Dat begrijpt iedereen. Als je er woont en je krijgt te horen 'je woning wordt gesloopt en we helpen je een nieuw huis te zoeken', dat is een heftige boodschap. Dus dat hele proces moeten we gewoon netjes doorlopen. Dat blijven we ook echt heel netjes doen en nauwlettend volgen, samen met De Goede Woning.

Dan vroeg u 'waarom zou het Nationaal ZorgFonds uit de motie niet kunnen?' Ik heb proberen aan te geven dat het plan van de SP om te komen tot een Nationaal ZorgFonds een plan is dat in het rapport van de Raad van State wordt genoemd, maar dat de Raad van State ook zegt 'dat is een plan en het is onvoldoende doorgerekend. We weten nog onvoldoende wat de effecten hiervan zijn op de zorg'. De Raad van State geeft meerdere opties die meer kans van slagen hebben. Dus ja, feitelijk – dat staat er ook, het is oordeel raad - is het mogelijk om hierop te lobbyen. Dat kost wel capaciteit van ons. Maar voor ons is het nog niet duidelijk of deze oplossing ons de oplossing gaat bieden die zo gewenst is.

Dan vroeg u nog 'wat verandert het als in de Kamer de motie wordt aangenomen op de AMvB voor de voor de ziekenhuiszorg?' Dat betekent dat we als gemeenten meer invloed, meer positie krijgen bij de aanpassing in zorgaanbod. En dat is echt wel te danken aan onze inzet, de niet aflatende inzet afgelopen maanden op deze besluitvorming. Reken maar dat we het ziekenhuis hieraan gaan houden. Als het niet gebeurt, dan gaan we desnoods naar de minister om de minister eraan te herinneren dat er een Kamermeerderheid op zit. Als wethouder kan ik echt alleen maar trots zijn op alle ambtenaren die hier afgelopen maanden zo ontzettend hard aan getrokken hebben en alle zorgprofessionals die samen met ons opgetrokken zijn, maar ook op uw raad en individuele raadsleden die heel hard hebben gewerkt om dit onder de aandacht te brengen van onze Kamerleden.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Ter Laak. Ik zie nog een hand van de heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, heel kort voorzitter. Even over onze motie Join Us. Als de wethouder toezegt dat zij in gesprek zal gaan met Join Us met betrekking tot de mogelijkheden en daarbij ook de Community tegen eenzaamheid betreft, dan willen wij onze motie terugtrekken.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak.

Wethouder Ter Laak: Wat ik ga doen: ik draai het om. Ik ga met de Community tegen eenzaamheid, met de professionals in Zoetermeer, maar ook met jongeren in gesprek over 'wat is het aanbod? Wat kunnen we doen om eenzaamheid te voorkomen?' En dan gaan we kijken 'wat zou de beste oplossing kunnen zijn?' En als Join Us de beste oplossing daarvoor is, dan zullen we met Join Us verdergaan en in gesprek gaan.

De voorzitter: De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Join Us richt zich natuurlijk niet alleen op eenzaamheid, maar heeft ook verbredende activiteiten, dus als de wethouder dat ook wil meenemen en dat wil toezeggen, dan kunnen wij onze motie terugtrekken.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak.

Wethouder Ter Laak: Ik wil toezeggen dat ik met de Community tegen eenzaamheid in gesprek ga over 'wat kunnen we doen om eenzaamheid onder jongeren te verkleinen?'

De voorzitter: Dank u wel. Het is geen concrete toezegging maar ik hoor de motie ook niet ingetrokken worden. Dus we laten het even zo voor wat het is. Ik ga naar wethouder Velzen voor zijn tweede termijn.

Wethouder Velzen: Dank u wel voorzitter en raad voor de laatste puntjes op de i. We zijn er bijna. Even kijken. De motie van PvdA over het bufferbudget. Met de ambtenaren had ik het even over het buffetbudget, maar dan begin je te veel te dromen over wat er nog in het vooruitzicht ligt. Die is aangepast, daar kunnen we zo beter mee uit de voeten. Er zit dan wel een beetje wat spanning op. Er zit nu een lock-in in, 'als die nou niet doorgaat of niet snel genoeg'. Ik zou adviseren om te zeggen 'kunnen we dan misschien vooruitlopen op wetgeving als dat niet tijdig genoeg komt', om wel die koppeling te houden. Maar dat laat ik verder aan het oordeel van de raad om daarover te besluiten. Dan de motie over de budgetvoorlichting. Die is aangepast en daar kunnen we op die manier prima mee uit de voeten.

Dan de motie over de kernenergie. Ik zie mijnheer Haak al zitten glimlachen. Goed gevonden dat minister Jetten daar een aantal zaken over opschrijft in de brief. Maar er staan ook nog wat meer dingen in de brief van minister Jetten. En daar wil ik wel even op teruggrijpen. Van die kleine kerninitiatieven zouden we zeggen 'dat zou een interessante optie kunnen zijn'. We volgen ook nadrukkelijk hoe die zich ontwikkelen, maar wel mits de beoogde voordelen zich in de praktijk ook echt kunnen voordoen. De Kamerbrief van minister Jetten zegt ook wel heel duidelijk dat die initiatieven zich ook nog echt moeten bewijzen. Dus ja, hij noemt ze, maar hij doet ook wel dat voorbehoud van 'laat dat eerst ook nog maar even zien'. Dat sterkt de gedachte dat wij dat dan ook eerst nog maar eens even willen zien. Daarnaast, en volgens mij was het de heer Mooiman die dat ook al aangaf, is er een aantal gebieden aangewezen voor een grote kernreactor. Drie, om precies te zijn. De Eemshaven, de Maasvlakte en Borssele. De Maasvlakte ligt in onze regio, dus in onze regio kijken we daar nadrukkelijk ook al wel naar. Verder zou ik ook zeggen, laat de raad zich vooral ook uitspreken zodat we een beeld krijgen van hoe er in de raad naar dit onderwerp wordt gekeken.

De voorzitter: Mijnheer Haak.

De heer Haak (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de wethouder uiteraard. Ik begrijp echt wel wat hij zegt. Alleen dat is in principe niet de strekking van de motie. We zijn nog niet bezig met een kerncentrale hiernaartoe halen. Het gaat erom, en daar roept deze motie toe op, om daarover te gaan praten, om je voor te bereiden. Want als wij dadelijk besluiten in de toekomst dat zo'n centrale er zou moeten komen, omdat we anders te afhankelijk zijn van het buitenland, kunnen we wel eens veel te laat zijn, want er zijn misschien maar vier of vijf bedrijven die zo'n kerncentrale kunnen bouwen. En dat duurt misschien wel acht jaar. En als wij dan achteraan in de rij staan, zitten we misschien wel dertig, veertig jaar te wachten. Het gaat erom dat we nu het gesprek starten binnen de RES om dit in ieder geval voor te bereiden. Het moment dat we moeten besluiten om een kerncentrale te plaatsen, ligt nog veel verder van ons af.

De voorzitter: Wethouder Velzen.

Wethouder Velzen: Dank u wel voorzitter. Die gesprekken worden wel gevoerd, want in de RES komt het onderwerp ook wel eens naar boven en op rijksniveau wordt het onderzocht en zijn ze ermee bezig. Zoals eerder ook al opgemerkt, in de provincie zijn ze er ook mee bezig. Er staat volgens mij ook wat over in het coalitieakkoord in de provincie. Dus ik denk dat we er niet bang voor hoeven te zijn dat dat gesprek niet wordt gevoerd. In de regio zijn er dus ontwikkelingen. Maar goed, nogmaals. Ik heb aangegeven dat we vanuit het college denken 'dat is afdoende' en verder hoeven wij daar nu niet heel erg als koploper in voorop te lopen. Laten we gewoon kijken hoe dat in de regio verdergaat. En zoals ik zei, ik ben benieuwd hoe de raad zich hierover uitspreekt.

De voorzitter: Kort, mijnheer Haak.

De heer Haak (PDvZ): Ja kort. Ik ondersteun absoluut uw oproep om als raad zelf, met alle fracties daar eens een keer een discussie over te hebben wat we nu zouden willen en dat steun ik absoluut. Daar riepen wij ook toe op, maar er kwam geen reactie helaas.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer Zamani (D66): Ik had al een tijdje mijn hand omhoog. Voorzitter, ik dacht altijd dat in de raad

wel consensus was over het feit dat we absoluut geen kerncentrale, hoe klein ook, in Zoetermeer willen hebben. Ik hoor nu toch en ik lees op social media dat iemand dat blijkbaar toch heeft geroepen. En ik hoor ook de wethouder nu zeggen 'we volgen het nauwlettend, die activiteiten rond kernenergie'. Ik zou toch duidelijkheid willen van de wethouder, dat hij aangeeft dat we absoluut geen kerncentrale in Zoetermeer willen hebben.

De voorzitter: Wethouder Velzen.

Wethouder Velzen: Ja dank u wel. Kijk, die gesprekken zijn gaande. Dat is denk ik gewoon helder en daar zijn we bij betrokken en ik denk dat het goed is dat we volgen wat er in de regio besproken wordt. Daarnaast is het denk ik niet aan mij of aan het college om te bepalen wat we hiervan vinden. Ik denk dat de raad daarover gaat en wat de raad daarvan vindt, heb ik uit te voeren. Dus ik denk dat dat het uitgangspunt is voor vanavond.

De voorzitter: Volgens mij is dat helder. En nogmaals, de argumenten zijn uitgewisseld. Ik kijk naar wethouder Velzen of hij nog verder wil met zijn bijdrage.

Wethouder Velzen: Als laatste de nieuwe motie nummer 97 – we hebben net de 100 niet gehaald – over de schoolreisjes en ouderbijdrage. Daarover is wat mij betreft het oordeel aan de raad. Die vraagt om een onderzoek en dat zou volgens mij moeten kunnen en dan is het ook aan de raad om zich daarover uit te spreken.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Velzen voor uw tweede termijn. Ik heb zelf geen bijdrage meer in tweede termijn dus dat betekent dat we wat mij betreft aan het eind van de beraadslagingen zijn gekomen over de perspectiefnota. Ik heb in ieder geval opgeschreven dat er een toezegging is gedaan voor een tijdlijn over het afvalbeleid en die komt in Q3. Dus die zullen we noteren, ook een toezegging om regelmatig geïnformeerd te worden over de stand van zaken rond de Boerderij. Ik heb zelf de toezegging gedaan richting LHN en ook anderen om iets te vertellen over hoe de politie erin zit bij het preventief fouilleren, wat haar standpunt daarover is en welke norm ze daarbij hanteert. Dat zijn de toezeggingen die ik in ieder geval heb genoteerd. Daarmee, nogmaals, sluit ik de beraadslagingen en gaan we over tot de stemming. Maar ik kan me voorstellen dat sommigen nog even behoefte hebben om over iets na te denken. Ik zie nog wat ja knikken, hoe lang heeft u daarvoor nodig? Ik hoor hier vijf, tien minuten? Zegt u het maar. Tien minuten. Dan gaan we om 23.40 uur verder. En dan gaan we aan de stemmingen beginnen. Ik schors de vergadering.

Schorsing (de schorsing wordt iets verlengd)

De voorzitter: Leden van de raad, ik heropen de vergadering en we gaan nu over tot de stemmingen. Ik weet, het zijn er nogal wat, dus ik stel voor het zo goed en duidelijk mogelijk te vermelden. Dan gaan we kijken of we dit op een heel nette en keurige manier kunnen afronden.

We beginnen met de stemmingen over het amendement Goede ondersteuning, sterke raad. Amendement 2306-D. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval, is er iemand die stemming over dit amendement wenst? Ook niet het geval. Dan is het amendement unaniem aangenomen. O, ga ik te snel. Wilt u stemming, mijnheer Nawijn? O, ik was iets te snel, excuses daarvoor. Dan ga ik het in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die tegen dit amendement zijn vragen hun hand op te steken? Dat is de fractie van de LHN. Dan is het amendement met 34 stemmen voor, 5 tegen aangenomen.

Dan gaan we over naar de perspectiefnota zelf. Is er iemand die een stemverklaring over het raadsvoorstel van de perspectiefnota wenst af te leggen? Dat is niet het geval, is er iemand die stemming over de perspectiefnota wenst? Ook niet het geval, dan is die unaniem aangenomen. Dan gaan we over naar de moties.

Motie 2306-08 Aanpak brandveiligheid Zoetermeerse woningen. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Is er iemand die stemming over deze motie wenst? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, PvdA, Zoetermeer Vooruit, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV en FVD, 23 stemmen voor, 16 tegen; aangenomen.

2306-09 Aanpak dumpen zwerfafval. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Willen jullie hier... Het gaat lekker met mij. Wie wenst hier stemming over? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV,

FVD, 35 voor, 4 tegen; aangenomen.

2306-10 Nachtbus. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? De heer Mohammadian, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, € 600.000,00 vinden we serieus veel geld. Tegelijkertijd hebben we ook echt wel belang bij het nachtvervoer en omdat het maximaal erin staat, zullen we ermee instemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, LHN zal ook zeker voor deze motie stemmen, maar we vinden het wel heel belangrijk om mee te geven aan de wethouder om altijd naar de goedkoopste oplossing te zoeken, dus als we eenmaal door deze jaren heen zijn en er is een mooie nieuwe manier om dit te financieren, gewoon doorzetten want het is belangrijk voor het nachtleven van de jongelui die van en naar Zoetermeer reizen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Als dat niet het geval is, is er iemand die stemming over deze motie wenst? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn FVD, PDvZ, ChristenUnie-SGP, 32 voor, 7 tegen; aangenomen.

2306-11 Bevordering cyberveiligheid van onze ouderen. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Is er iemand die stemming over deze motie wenst? Wel? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, CDA, LHN, PDvZ, 25 voor, 14 tegen; aangenomen.

2306-12 Van 'kunstwerk' naar kunstwerk. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Ik denk dat hier wel stemming over gewenst is? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn SP, CDA, PVV, FVD, 32 voor, 7 tegen; aangenomen.

2306-13 Bevorderen van cyberveiligheid voor onze jeugd. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Is er stemming over deze motie gewenst? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn PvdA, Zoetermeer Vooruit, LHN, CDA, 26 voor, 13 tegen; aangenomen.

2306-14 Ruimte(n) voor cultureel ondernemerschap. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Wortel, gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ik denk dat het signaal van deze motie richting het college helder is, dat er snel actie moet worden ondernomen op de inventarisatie van wat er nog nodig is bij de kunsthuisvesting. Dat lijkt wel zinvol te zijn. Ik hoor van de wethouder dat het op orde is, dat het op orde gaat komen. We zullen de motie niet steunen, maar het signaal is duidelijk.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter, helemaal mee eens, slim dubbel gebruik van de ruimtes, de vraag naar de expliciete halfjaarlijkse monitoring vind ik overdreven, het mag ook eens in de twee jaar. We zullen wel instemmen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Deze ook in stemming brengen? Of is deze voor iedereen aanvaardbaar? Wel in stemming brengen? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn CDA, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, FVD, 26 voor, 13 tegen; aangenomen.

2306-15 Maak tijdelijke huurkorting definitief. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, we herkennen de problemen waar de verenigingen voor staan maar we willen niet nu een blanco cheque aan de verenigingen geven terwijl we niet weten hoe dat gedekt zal worden. We gaan graag met de verenigingen verder in gesprek omdat we ook denken dat dit niet afdoende zal zijn om hun structurele problemen op te lossen. Maar op dit moment zullen we deze motie niet steunen.

De **voorzitter**: Ik zag ook mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ik kan me bij de woorden van de voorganger aansluiten, sympathieke motie maar we zullen hem om dekkingsredenen niet steunen.

De **voorzitter**: Nog anderen die een stemverklaring af willen leggen? Dat is niet het geval. Dan ga ik de motie in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die tegen de motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP en PDvZ, 21 voor, 18 tegen; aangenomen.

2306-16 Samen verbinden: Join Us-locatie in Zoetermeer. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter, we snappen het initiatief en waarderen dat ook wel maar alle redenen die de wethouder noemde waarom ze dit niet kan omarmen, zijn de redenen waarom de PvdA tegen zal stemmen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Dan ga ik de motie in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, D66, ChristenUnie-SGP, FVD, 9 voor, 30 tegen; verworpen.

2306-17 Afvalwater in huis. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, deze wel in stemming brengen? Ja. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, ChristenUnie-SGP, 19 voor, 20 tegen; verworpen.

2306-18 Mosbeton, vergroenen met mos. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, ChristenUnie-SGP en PDvZ, 23 voor, 16 tegen; aangenomen.

2306-19 Ondernemerstraining voor statushouders. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Mag ik ook hier de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, 11 voor, 28 tegen; verworpen.

2306-20 Padelbaan versus wonen. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, PVV, PDvZ, 11 stemmen voor, 28 tegen; verworpen.

2306-21A Elektrische straatreinigungsapparatuur voor het Stadshart. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, PDvZ en FVD, 24 voor, 15 tegen; aangenomen.

2306-22 Zet buurtouders in als ogen en oren in de wijk. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, CDA, ChristenUnie-SGP, PVV, 13 voor, 26 tegen; verworpen.

2306-23 Jonge geesten, Open Boeken: gratis bibliotheekpas voor jongeren 18-24 jaar. Een stemverklaring, mevrouw Brouwer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Wij zullen voor deze motie stemmen omdat studenten die het niet breed hebben, niet gauw een bibliotheekabonnement afsluiten en we denken dat het op die leeftijd wel heel nuttig is. Het aantal zal heus wel meevallen en daarmee de kosten ook. Ze slapen heus niet massaal voor de deur van het stadhuis.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Mag ik de leden die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn VVD, CDA, PVV, PDvZ, 26 voor, 13 tegen; aangenomen.

2306-24 Introductiedag voor Zoetermeerse studenten. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn SP, GroenLinks, PvdA, VVD, CDA, ChristenUnie-SGP, PDvZ, FVD, 16 voor, 23 tegen; verworpen.

2306-25 is ingetrokken.

2306-26 Indicatoren schuldhulpverlening. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het

geval. Wenst u deze motie in stemming te brengen? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn GroenLinks, VVD, FVD, 29 voor, 10 tegen; aangenomen.

2306-27A Een ZoetermeerPas die past. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval.

Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn GroenLinks, VVD, PVV, PDvZ, 24 voor, 15 tegen; aangenomen.

2306-28 Studentambtenaar. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wilt u deze motie in stemming hebben gebracht? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, VVD, CDA, LHN, Zó! Zoetermeer en ChristenUnie-SGP, 32 voor, 7 tegen; aangenomen.

2306-29 Indicaties voor onbepaalde tijd. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wenst u deze motie in stemming te hebben gebracht? Nee. Iedereen voor. Dan is die unaniem aangenomen.

2306-30 Ieder jaar een waardige Ketu Koti in Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Is er iemand die tot stemming over deze motie wil overgaan? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV en FVD, 20 voor, 19 tegen; aangenomen.

2306-31 Overbrugging voor de Zoetermeerse bibliotheek. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wenst u stemming over deze motie? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, PVV en PDvZ, 20 voor, 19 tegen; aangenomen.

2306-32 Onderzoek bibliotheekfunctie in Meerzicht en/of Buytenwegh. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, ChristenUnie-SGP en PVV, 17 stemmen voor, 22 tegen; verworpen.

2306-33 Meer opleiding en studenten naar Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn D66, CDA, PVV, 7 voor, 32 tegen; verworpen.

2306-34 Kansen voor Kennis. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Is er behoefte aan stemming over deze motie? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn VVD, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP en PDvZ, 25 voor, 14 tegen; aangenomen.

2306-35 Zoetermeer hondvriendelijke stad: Omheind losloopegebied alla Bentwoud. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn D66, LHN, PVV, 10 voor, 29 tegen verworpen.

2306-36A Natuurlijke schatten voor een groen Zoetermeer! Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wenst u stemming over deze motie? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn VVD, CDA, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, 22 voor, 17 tegen; aangenomen.

2306-37 Plaatsing van zonnebrandcrèmedispensers in Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Stemming over deze motie? Ja. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor is D66. Die is verworpen, met 3 stemmen voor en 36 stemmen tegen.

2306-38 Nederlandse en Zoetermeerse vlag hijsen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? De heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Zoals ik gisteren zei tegen mijnheer Van den Boomgaard, het moet geen vlaggenparade worden. We zullen voor deze motie stemmen want we hebben hem zelf ook al een keertje ingediend volgens mij in het verleden. Het is mooi, zo'n vlag, maar ik roep toch echt de rest van de raad op om er geen vlaggenparade van te maken en nog meer moties in te dienen de komende tijd voor nog meer soorten vlaggen want dan wordt het een bende hier. Dank u wel.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Niet, dan vraag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn hun hand op te steken.

Voor zijn VVD, LHN, ChristenUnie-SGP, PVV en FVD, 15 voor, 24 tegen; verworpen.

2306-39 Kinderen in de klei. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor is FVD. Deze motie is verworpen met 1 stem voor en 38 tegen.

2306-40 Naar een veiliger Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn LHN, PVV, FVD, 8 voor, 31 tegen; verworpen.

2306-41 Woonnet Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn PVV, FVD, 3 voor, 36 tegen; verworpen.

3206-42 Aanpak zwerfvuil. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, Zoetermeer Vooruit, D66, VVD, LHN, PVV, PDvZ en FVD, 25 voor, 14 tegen; aangenomen.

2306-43 Onderzoek naar voortijdig afgebroken interventies jeugdzorg. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn LHN, PVV en FVD, 31 tegen, 8 voor; verworpen.

2306-44 Toekomstbestendige verenigingen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Sympathieke motie maar omdat net een motie over de huurkorting is aangenomen, zullen we hier tegen stemmen.

De **voorzitter**: Nog anderen met een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan breng ik deze motie in stemming. Ik vraag degenen die voor deze motie zijn hun hand op te steken.

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, LHN, PVV, FVD, 11 stemmen voor, 38 tegen; verworpen.

Dan een motie die is ingetrokken, motie 45.

2306-46A Deze zomer naar het zwembad. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Is er wel behoefte aan stemming over deze motie? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn PDvZ, FVD, 34 voor, 5 tegen; aangenomen.

2306-47A Maaiveldtarieven centrum omlaag, inkomsten omhoog. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn LHN, FVD, 6 voor, 33 tegen; verworpen.

2306-48 Uitbreiding Potje van de Raad. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. U wenst stemming over deze motie? Ja. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn LHN, PVV en FVD, 8 voor, 31 tegen; verworpen.

2306-49 Coronafonds voor verenigingen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, FVD, 19 voor, 20 tegen; verworpen.

2306-50 De (spel)regels versimpelen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wenst u stemming over deze motie? Ja? Dan vraag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn hun hand op te steken.

Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, PVV, PDvZ, 30 voor, 9 tegen; aangenomen.

2306-51 Geen kinderen zonder regeling. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Is er stemming gewenst? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, PDvZ, 22 voor, 17 tegen; aangenomen.

2306-52 Let's skate. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. In stemming brengen? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, PDvZ, FVD, 17 voor, 22 tegen; verworpen.

2306-53 Meiden maken Meerzicht. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Dan breng ik deze motie in stemming. Wie is voor deze motie?

Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, CDA, 14 voor, 25 tegen; verworpen.

2306-54 Kijk om naar vrijwilligers. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn SP, GroenLinks, CDA, LHN, 13 voor, 26 tegen; verworpen.

2306-55 Stimuleer circulaire economie – hergebruik grondstoffen! Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Ik neem aan dat deze in stemming mag worden gebracht. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn LHN, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, PVV en FVD, 26 voor, 13 tegen; aangenomen.

2306-56 Meer prullenbakken voor een schonere gemeente. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Moet deze motie ook in stemming worden gebracht? Ja. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, PDvZ, 25 voor, 14 tegen; aangenomen.

2306-57 is ingetrokken.

2306-58 Voorkom financiële problemen bij verenigingen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, CDA, LHN, FVD, 10 voor, 29 tegen; verworpen.

2306-59 Zwembad toegankelijk houden. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, Zoetermeer Vooruit, D66, LHN, 13 voor, 26 tegen; verworpen.

2306-60 is ingetrokken.

2306-61 Zet bewonersparticipatie op één. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, D66, CDA, FVD, 8 voor, 31 tegen; verworpen.

2306-62 Zoetermeer verdient een eigen daklozenopvang. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, 9 stemmen voor, 30 tegen; verworpen.

2306-63 Verbeter onderhoudsniveau van onze stad. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is de SP, 2 voor, 37 tegen; verworpen.

2306-64 Nationaal ZorgFonds. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is de SP, 2 stemmen voor, 37 tegen; verworpen.

2306-65 Voorkom zinkgaten Buytenwegh. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, PvdA, D66, CDA, LHN, 15 voor, 24 tegen; verworpen.

2306-66 Inzicht gemaakte keuzes gemeentefinanciën. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Ik neem aan dat deze in stemming mag worden gebracht. Is dat het geval? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken? 2306-66 is niet ingetrokken, nee hoor. Dan is daar iets misgegaan. Ik heb hem hier nog gewoon staan. Inzicht gemaakte keuzes gemeentefinanciën. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Hij is dus niet ingetrokken. Geen stemverklaring. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, CDA, ChristenUnie-SGP, PVV, 18 voor, 21 tegen; verworpen.

2306-67 Hogere toeristenbelasting in percentages. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, ChristenUnie-SGP, PDvZ, 21 voor, 18 tegen; aangenomen.

2306-68 Bevordering diversiteit en inclusie in Zoetermeer. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, CDA, 14 voor, 25 tegen; verworpen.

2306-69 Maak stembureaus echt inclusief. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, CDA, ChristenUnie-SGP, PDvZ, 20 voor, 19 tegen; aangenomen.

2306-70 Krijgt Zoetermeer een jongerenburgemeester. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Wilt u deze motie in stemming hebben gebracht of niet? Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, PDvZ, FVD, 16 voor, 23 tegen; verworpen.

2306-71 Integrale gebiedsvisie Van Doornenplantsoen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, 22 voor, 17 tegen; aangenomen.

2306-72 Proef met (bijna) gratis OV. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

2306-91 Ondersteuning mkb. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn VVD, CDA, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, PDvZ, 21 voor, 18 tegen; aangenomen

2306-92 Vuurtonnen bij oud en nieuw. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, PDvZ, FVD, 8 stemmen voor, 31 tegen; verworpen.

2306-93 Kernenergie in de RES. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, PVV en PDvZ, 19 voor, 20 tegen; verworpen.

2306-94 Afschaffen hondenbelasting. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Tegen zijn GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, CDA, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, 25 voor, 14 tegen; aangenomen.

2306-95 Belastingverhoging voor het riool. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, PVV, FVD, 16 voor, 23 tegen; verworpen.

2306-96 Kinderen de straat op. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?

Voor zijn GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, LHN, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, FVD, 23 voor, 16 tegen; aangenomen.

Dan de laatste. Motie 2306-97 Schoolreisjes en ouderbijdrage. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter, charmante motie en we hebben ook geen bezwaar tegen het onderzoek dat bij het eerste dictum wordt genoemd, maar we vinden het niet de taak van de gemeente om de schoolreisjes te financieren.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, zoals ik zei, het is een verantwoordelijkheid van de scholen, maar als ze daar niet in kunnen voorzien, vind ik het schoolreisje belangrijker en dan nemen we die taak over.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Dan vraag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn hun hand op te steken.

Voor zijn Zoetermeer Vooruit, D66, LHN, CDA, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, FVD, 19 voor, 20 tegen; verworpen.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Dames en heren, voordat u... Ik heb nog niet gesloten, ik heb het nog even voor het zeggen. Ik ga zo afsluiten want het is een heel lange dag geweest en het is ook al een heel late nacht. Ik dank u voor uw geduld en uithoudingsvermogen, maar voordat ik ga afsluiten wil ik ons aller gewaardeerde griffier feliciteren met zijn verjaardag, want hij is jarig. (applaus) Het is dat mijn stem slecht is, want anders zou ik voor hem zingen.

Ik sluit de vergadering, dank u allen hartelijk en wens u nog een fijne nacht.

Sluiting om 00.41 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 11 september 2023

de plaatsvervangend griffier,

mr. L.O. de Prieëlle

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen

